

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 51

Ljubljana
22 decembra
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Kad istoriju grade - lavovi...

„...živi simboli i neoborivo svedočanstvo“

Nije to onaj heronejski, koga tako divno opeva naš duboki Kranjčević. Ne stresi taj svojom ledenom mramornom grivom, niti riće, da ukaže na veličinu i sjaj stare Helade, i na herojstvo, koje u Termopilskom klanцу zablesne oreolskom svetlošću, koja pokaza, kako se krvlju posvećuje ljubav prema domovini.

Nel Lavovi, koji sada nakostrešiše svoju grivu i koji uznemiruju i onako zabrinuti kulturni svet, odlegoše se neko negde na Lunama, odakle ih Serenissima odvije i posadi razom onih plavih obala, sa kojih davno pre nadošle gospode odjekivaše narodna reč »buntovnog« biskupa.

Ali čemu bi ustalom ovde ponjavljali istoriju, koju zaista nisu kadri da unište dolitali lavovi sv. Marka, ali da ju izmene svojim lavljima upadom u te njima po svemu tde kraljeve. To ustalom znadu vrlo dobro i oni, koji bučno ustadoše u obranu tih trošnih kamenih spomenika i protestuju pred stolom toliko zabrinute Evrope, koju muče druge teške brije - u obranu spomenika, koji ne pretstavljaju tako značajnu vrednost, već samo simbole jednog političkog tudeg gospodstva, koje je naš tamošnji narod tako gorko iskusio, a što se ohranilo još i danas u i narodnom predanju onih krajeva. Ti su kameni simboli samo i jedina hrana jednog nezastitnog irentizma, koji remeti toliko danas žudeni mir.

»Kroz četiri veka Dalmaciju je braniila civilizovana Venecija...« Ove reči, ma kako zvučne, ipak nisu kadre da preokrenu istorijsku istinu. Uloga Venecije u tom delu naše zemlje, zna se, bila je čisto zavojevačka. A ako je Venecija što i uradila za vreme svoga gospodstva nad tim krajevima, to je bilo u prvom redu samo na njenu vlastitu korist, koju je htela da još više uveća i tamo ustali svoju moć. A »civilizatorska« njena misija rukovodila se je samo motivima da zavede jedan političko-pravni i kulturno-priredni režim, da bi od autohtonog »barbarskog« življa stvorila svoju što sigurniju podršku, kako bi mogla mirno tamo gospodovati. Medutim, sva sredstva nisu pomogla da »upotpuni« tu buntovnu rasu »pirata«, koja joj stalno podgrizaše temelje. Udar velikog osmanlijskog vala žestoko je zaplijuskvao one naše krajeve, i Venecija je i sama stoga strepila za svoju kožu, za svoju moć, pod koju je htela za većita vremena da su postavi dalmatinsku obalu. Bilo je to dakako ne iz kakvih idealnih, humanih i civilizatorskih motiva, već iz jednog posve praktičnog računa, i suviše rukopipateljne prirode. Dok su Osmanlije zavladali jedan azijatski režim, umištavanja svega što je kaursko i što se ne klanja Alahu, dotle je Serenissima, civilizovana evropska Venecija, da još bolje »čuvrste« taj »antemurale christianitatis«, jednim perfidnim sistemom svog merkantiličkog duha nastojala da iscedi sve što se iscediti da je plodova te kamenite i sure obale i odvažala na Lagune ili za teško zlato u široki svet, — na galijama, čije su teške terete pomicale čelične mišice »barbara«, dakako okovanih. O ovom preduzetnom trgovackom venecijanskom duhu prepičava se i još danas u tamošnjem delu našeg naroda, a što karaktere i jedna legenda, od tolikih, po kojoj se vidi, kakav je sud stvarao naš narod o toj »nositeljici civilizacije«, »kraljici mora« — Veneciji. — U jednom kraju ofotka Brača — kaže legenda — umro je u XII veku »in odore sanctitatis« ugodnik Božji Ivan, koji je svojim svetačkim životom donosi milost Božiju tamošnjem puku. To se bilo pročulo po svemu svetu. Kad nadodoše u naše krajeve Mlečani, oni jednoga dana uzeče krišom iz jedne špilje, u koju je narod hodočastio, svećevi telo. Ukrcaše ga u ladu i s njim lepo da će put Mletaka. Ali lada da ni se makne. Vrate se natrag do groba, pomislivši, da slučajno što ne zaboraviše. I zaista. Zaboraviše svećevi opanak! Uzeće ga, dabome, i ponovo krenuše ladom sa svećem i čitavom njegovom »opremom« put Mletaka. I ukaz u sada čudo! Sve do Mletaka svaki zaveslaj milja puta. Narod priča, da su Mlečani sa svećem napravili dobar posao, a da bi u svetu uzbuđili još veće zanimanje za ovog ugodnika Božjeg prekrstiše ga u sv. Ivana kneza Aleksandrinca. Da opravdaju ovo svećevi puteštvije koje on poduze kradomice, Mlečani sami na-

doše opravdanje na osnovu iste ove legende. Vele: sveću se žurilo da stigne u Veneciju — svaki zaveslaj milja puta — da bi pobegao pred gusarima, Uskokima i Turcima, kako ovi ne bi oskvrnuli njegov grob. Svakako, vrlo dosjetljivo. Ali u našem narodu ima više legendi, koje nam kažu, da su svećedutvori na ovaj način »bežali« iz naših krajeva na drugu obalu. I tako se stvarahu Loreti, kojima hodočasti narod, pali pusti vosak i sipa na pregrše milostinju — »lemozinu«. Ove legende imaju i svoj dubli smisao, a i u pogledu nacionalnosti tih naših obalnih krajeva. Uostalom venecijansko gospodstvo donelo nam je pored ostalog dobra i svoju ortografiju, kojom je oblagorodilo našu »barbarsku« narodna imena. Ne poznavajući našega narodnog alfabetu, činovnici komuna izmenjivali su ih u osnovu, podajući im polatinjene oblike, kako se to i sada, pa i silovitim načinom provodi u Julijskoj Krajini. A ako je veliki i umni Šibenčanin Nikola Tomazeo i veličao Veneciju, nije on nikada rekao ni napisao, da su oni krajevi, iz kojih on potiče i koji mu ucepiše živu našu narodnu krv, koju je uvek isticao i njeni se ponosio, da su ti krajevi italijanski. Ovaj veliki filozof, filolog, literata, enciklopedista i diplomat, koji je bio u neprestanoj živoj vezi s našim narodnim vodima i budiocima, te koji je po otklanjanju svoje službe kao italijanski ministar u Parizu prodao svoje salonsko odelo, da utržak od toga povrati državnoj blagajni, bio je prepošten da bi ustvrdio jednu takvu neistinu.

»Samozastali i nekulturni ljudi mogu se zavaravati, da se rušeci kamenje uništava istorijac; — a mi nadodajemo: treba poseći i još radikalnije, da se uništi istorija jedne nacije i izbrisu njeni samonikli tragovi u postojbini: pokazuju nam to primer kako se radi u Istri. Tako rade napredni i kulturni!

A to što se reklo, da »i za vreme rata hrvatski elementi nisu nikad dirnuli venecijanske lavove,

ni druge spomenike rimskog doba« ima svoj vrlo providni cilj. Pa ipak su ti naslednici rimski i venecijanski još davnog pre, pa i za vreme rata, bili upravo najjača podrška austrijske protuhrvatske politike i oni, koji su izazivali kravne sukobe s hrvatskim elementom. Politička istorija Dalmacije, sve od budenja 1844, a naročito od 1870 pa sve tamo do 1918, jasno beleži dva fronta, protiv kojih se je borio hrvatski elemenat. Samo je tim teže bilo za onaj naš narod, što se je imao da bori s tim frontovima, koji su tako često nastupali zajednički. U ulogu tih naslednika rimskih i venecijanskih kroz sve to doba politička istorija mogla bi da unese još više svetla. Ovde cemo medutim pripomenuti samo to: da je poratna okupacija nad tim kraljevima još duže ostala, koja je, pored ostalog, preduzela i ulogu kustosa stanina naših slavnih i velike narodne istočije, mnogi bi naši spomenici (Knin, Grobnica Frankopanke na Krku, Trsat i t. d.) dočekali još tužniju sudbinu od onih — kako oni vele — lavova trogirske i krčke...

I kad bi ovome pitanju nadodali još i ono zasebno poglavje, u kome je baš naše Sokolstvo, kao istaknuti nosilac čistog narodnog duha, na tim našim obalama bilo za jedan veliki period vremena pravi nišan svih mogućih podviga i ispadu, osobito u Zadru, onda bi ono ciljanje na korektnost držanja hrvatskog elementa izgubilo i svoj poslednji raison d'être. I zaista je više nego čudno, da su ti večiti »schiaivi« sada odjednom postali u očima prekomorskih suseda »kulturna nacija, koja stjenje pod nekulturnom hegemonijom«.

Ova »prijateljska« udvaranja i koketovanje naš tamošnji živalj, kao i ceo narod, shvaća vrlo dobro, ocenjujući posve jasno njihovu prozirnu tendenciju. I zato se i zbija u neprobojni sokolski pās baš na onoj zoni, a što je tako vidno uočio onaj izvestilac nama toliko naklonjene štampe prilikom Sokolske izložbe u Beogradu. I neka zaista veruje, da će taj sokolski, narodni pās biti čeličan, preko koga neće moći više da pruži svoju šapu neželjeni gost, kao što je lav sv. Marka.

Jadranski.

Nastavimo raspravu!

Moramo biti zahvalni bratu Bogićeviću, što je u poslednjem, 50-tom broju našeg »Sokolskog glasnika« načelnika važnu i toliko potrebnu raspravu velike privedecbarske ankete. Na nama je, da ta korisna anketa ne ostane mrtvo slovo na papiru, i da ne буде, kako br. Bogićević duhovito kaže: »oranje mrtva!«

Zbor župskih načelnika je najviši tehnički, a to znači u sokolskoj praksi, i najviši uzgojni činbenik u našem Sokolstvu. Zbor župskih načelnika i načelnika čak predlaže i savezno načelnstvo, pa prema tome od njegove odluke zavisi i vodstvo celog našeg sokolskog rada. Nikad ni na jednom zborovanju načelnika i načelnica, nisu oni došli u priliku da tako opširno i tako pripravni dadu svoj sud i kažu svoje mišljenje, kao što su to mogli, a neki i rekli, na anketi »Sokolskog glasnika«. Zato tom pismenom zborovanju najvišeg tehničkog i uzgojnog činbenika našeg Sokolstva moramo pokloniti svu pažnju, koju zaslužuje. To je zborovanje o važnim stvarima, koje se vrši pred najširim krugom sokolskog članstva, i o kojem može svaki da sam promisli i prosudi.

U izveštajima načelnika na ovoj anketi nismo pročitali jedno važno iskustvo: »Nema tog osećaja discipline, shvaćanja dužnosti i razvijene svesti, koji će privući, a onda i zadržati vežbače na vežbi u Sokolu, ako ta vežba nije doterana, uredno vodenja, zanimljiva, korisna zdravlju i napredna.« Ovome bi mogli dodati i još čvršće iskustvo: »Član sokolske organizacije postaje, razvija se i učvršćuje vežbom, u sokolani, u rukama prednjaka.«

Sva svojstva i sve vrline našeg članstva zavise dakle od onog uticaja, što ga vežbanje u sokolani (to ne znači samo dvorana, već i letnje vežbalište, i taborski logor, i kupalište i sve drugo), što ga prednjak na nj izvrši u onom vremenu, koje član provede u sokolani kao redoviti i marljivi vežbač. Mali i nedovoljni razmeri vežbališta i svih članova u mnogim župama, pokazuju nam dvoje:

ili je trajanje redovitog polaska vežbanja vrlo kratko,

ili je broj vežbača i bivših vežbača u našem Sokolstvu daleko manji, nego što bi morao biti.

I jedno i drugo je pomalo istina, i jedno i drugo je razlog onim mnogim neprilikama, na koje se tuže načelnici u anketi.

Da bi postigli bolji razmeri medju brojevima, vežbači, svi članovi, i da bi trajanje redovitog polaska vežbanja i rada u sokolani produžili preko sadarsnjeg, prekratkog i nedovoljnog za potpun odgoj članova, moramo svi prednjaci dobro shvatiti, da vežba mora biti doterana, uredno vodenja, zanimljiva, korisna po zdravlje i napredna.

Mi smo uspeli u jednou: razvili smo shvaćanje za vežbanje, stvorili smo osćenje potrebe skladnog odgoja, a s njim i telesnog odgoja, propagirali smo smisao za zdravlje, snagu, lepotu, otpor protiv bolesti i spretnost. I sada k nama dolaze oni, koji to sebi žele. K nama dolaze oni, koji hoće da postanu ili ostanu zdravi, snažni, spretni. K nama ne dolaze već gotovi Sokoli, koji znaju što mi hoćemo i što je to u stvari sokolski rad, sokolska porodica. K nama dolaze oni, koji istom treba da postanu Sokoli, i oni su u velikoj većini ono, što u našim statistikama čitamo pod brojkama vežbača. Njih istom moramo priučiti na sokolsku dobrovoljnu disciplinu, vršenje dužnosti, na svestrani sokolski rad, i na sve ono drugo, što mi tražimo od zrelog, dovršenog i spremnog člana naše organizacije.

I zato kod vežbača najpre moramo postupati i privlačiti ih doteranim radom u sokolani, a onda kasnije (ali ne prekasno!) vršićemo na njih sav odgojni uticaj i čeličenje, koje razvija disciplinu, nepokolebljivo vršenje dužnosti (ne samo vežbački!), i deo odgojnog rada prenecemo na njih, sada već gotove Sokole.

Članove treba da privučemo i zadržimo na vežbi, na sokolskom poslu, doteranim, naprednim i pametnim vežbanjem.

Iskusna i potpuna primena našeg svestranog sokolskog vežbanja, dotezan i napredan rad dobrih prednjaka,

sakako bi ublažio, a možda i sasvim izbrisao one nedostatke, na koje se tuže naši župski načelnici, ali u koje ih većina još uvek upada.

Sredstva su, da se podrži redovito vežbanje u sokolani, nastupi, utakmice, sletovi. Medutim upadamo često u duboku pogrešku, da nam je vežbanje u dvorani (u kojem učestvuje dobar deo novih, »nedovršenih« članova) sredstvo za nastupe, utakmice i sletove. Obratno od onoga što mora biti.

Načelnici se tuže, da su naši nastupi po programu jednolični, da su zastareli, da smo tamo, gde smo bili pred 60 godina. Srećom nije tako svuda, ali ima mnogo i previše sličnih slučajeva. Načelnici se tuže, da većina jedinica prestaje da radi leti, a da vežbači menjava zimi (plesovi i skijanje). A baš leti su najpovoljniji uslovi za sokolski rad, za vežbanje, za igre, za utakmice i za sve drugo. A ako je skijanje razlog, što slab rad u sokolani, neka sokolana podesi za članovima na skijanje, i neka Sokoli i na skijanju budu Sokoli. Sokolani u tom slučaju pretstavlja (kao što skoro uvek biva) prednjak. I umesto da se na to tužimo, morali bismo biti zadovoljni, da članovi i zimi iskoriscavaju prirodna sredstva vežbanje, a izbegavaju veštačku, baš kao što se i leti dešava, da se ceo svet bavi kupanjem i plivanjem, samo što u svemu tome i mi ne vidimo sredstva za korisni i povezani sokolski rad.

Jedan društveni načelnik, iz ubavog primorskog mesta, tužio mi se, da svaki rad u sokolani prestaje čim dođu stranci. »Svi članovi su na kupalištu, ni jednog ne mogu da dođe na vežbu!« A kad sam ga pitao, gde on to vežba i kudi on poziva te svoje neposlušne članove, onda se nisam čudio da ne dolaze. Načelnik je htio da se vežba u maloj dvorani, dok je priroda pružala sve svoje bogastvo i svu svoju privlačnu snagu!

Sredstva sokolskog odgoja treba da prednjaci doteranje iskoriscavaju, i treba da se najpre oni sposobose i spreme za svestrano i potpuno zadovoljavanje danas mnogo većih, i opravdanih zahteva članova. Načelnici mogu da i stara sredstva iskoriscavaju na pomlađeni, novi način, ali moraju da se drže načela, bez kojih neće postići, ono što moramo postići. I dobro lučiti sredstva, i čemu ona služe.

Glavna su sredstva, s kojima mi podržavamo i usavršavamo redovitu, onu odgojnu vežbanju, nastupi, sletovi i utakmice. Dok su taj sredstva u dobrim rukama dobre sluge, u lošima su još lošiji gospodari. Trebalо bi opširnije i tačnije proučiti ovo pitanje, i da se onda odlučimo na poboljšanje prilika. U tome je brat Bogićević prikazao glavne konture, a sada bi trebalo to nastaviti.

Izkušta velikog praškog sleta su pred nama. I izkušta beogradskog. I mnogo je još novih i važnih stvari, koje smo propustili zabeležiti. Pred nama je čitav niz novih, na oko samo tehničkih pitanja, ali u stvari to su pitanja, na koje se spotiče sav naš od-

govni rad, koji ne može i ne sme da bude bez telovežbe i bez skladnog svestranog rada.

Danas se na svim poljima ljudske delatnosti pojavljuje prosudjivanje, pregledavanje i proučavanje stečenih iskustava. To se i u našim redovnim oblicima. Prednjaci i načelnici neka razmisle o ovome: Kako da leti zadržimo sve vežbače u sokolskom radu, ali ne tako da ih silimo na neprirodne i neprijatne stvari, kad se svaki pametan čovek horće da kupu, vežba na otvorenom, lgoruje i takmiči u igrama i jutnjama u sestrama. — Kako da zimi zadovoljimo želje onih, koji mesto vežbe u dvorani ne vežbaju na snegu jednako korisne i isto toliko sokolske vežbe? — Kako da nove članove ne utučemo dosadnim i preteranim vežbanjem, samo jednog malog dela bogatog našeg izbora vežbi, kao što to obično radimo? — Kako da vežbačima, koji su prošli onaj prsten jačanja i upoznavanja, pružimo domete vežbanje po mogućnosti iz svih grana vežbanje?

Kako da izbegnemo onim štetnim i opasnim »akademskim nast

Je članstveni telovežbeni red za slovensko Sokolstvo

Poslednja sednica načelnštva Saveza Slovenskog Sokolstva, koja se je održavala u Pragu, među ostalim je zaključila, da se izradi za sve sokolske saveze, koji su učlanjeni u Savez SS, jedinstveni telovežbeni red i time da se učini prvi korak saobražnom provođanju fizičkog vaspitanja u čitavom slovenskom Sokolstvu.

Stanovište ČOS prema sportskim udruženjima

Na svojoj poslednjoj sednici Viši odbor ČOS zauzeo je u pitanju odnosa českoslovačkog Sokolstva prema pojedinim sportskim savezima te prema celokupnom sportu jedno određeno stanovište, koje je osnovano na sledećim načelima: Sport je za Sokolstvo samo jedno od mnogih sredstava za sprovođanje telesnog uzgoja. Sokolska društva, njihovi otseci, okružja i župe pa čak i sama ČOS ne mogu pod nikakvim uvetom biti podređeni ma kojem sportskom udruženju kao članovи. Zato pak članovi pojedinci kao osobe mogu biti u isto vreme udruženi i u sokolskim jedinicama i u sportskim društvinama i klubovinama. Oni mogu kao pojedinci da istovremeno vežbaju u jednom i drugom udruženju, ali takmičiti im se dozvoljava samo ili za Sokol ili za sportsko društvo. Sokolstvo samo uveda u svojim redovima sasvim odvojenu registraciju svih svojih sportskih takmičara te će nastojati, da sportska udruženja ovu sokolsku registraciju priznaju podjednako vrednom nijihovoj sportskoj registraciji. Sportskom savezu može se staviti i predlog, da se stvari jedan zajednički forum, u kojem bi ČOS pretstavljala ravnopravnog člana sa sportom. Zastupanje českoslovačke prepusta se u inostranstvu u sportskim granama potpuno sportskim udruženjima. Što se tiče pojedinih potankosti u sprovedbi utakmica, prestupanja i drugih pitanja, ČOS sklopice s pojedinim sportskim savezima naročite ugovore na osnovu dosadašnjih iskustava i običaja.

Iz smučarsiva ČOS

Veliki razvitak smučarstva medu českoslovačkim Sokolima, u redovima članstva, naraštajima pa i dece, imao je kao posledicu veliku nestaću dobrih smučarskih stručnjaka i prednjaka. Zato ČOS već nekoliko godina priznaje svake godine nekoliko smučarskih prednjackih tečajeva i to odvojeno za članove i odvojeno za članice. Ove godine održaće se muška prednjacka škola u Maloj Moravici pod Pradodom u Krkonošama zajedno sa smučarskom školom za takmičare. Savezne utakmice u smučanju za naraštaj u 1933 godini održaće se u Malim Svatomicanama na Moravi 4 i 5 februara, a od 9 do 12 februara priredeće se natačenja za članstvo na Pustevnim. Českoslovačko Sokolstvo uzeće isto tako učešće na saveznim smučarskim utakmicama jugoslovenskog Sokolstva u Bohinju od 17 do 19 februara. Konačno održaće ČOS svoju žensku smučarsku prednjacku školu od 19 do 20 februara kod Sokolske kuće u Krkonošama.

Napredak českoslovačkog Sokolstva

Dok je Českoslovačko Sokolstvo prema zadnjoj zvaničnoj statistici iz godine 1930 brojilo u svojim redovima 661.770 pripadnika, to se ovaj broj sada povisio na daljnjih 25.156 lica, pa je prema tome ČOS koncem prošle godine brojila 686.926 pripadnika.

Predavanje o dr. Miroslavu Tiršu

Na praškom univerzitetu predaje docent dr. J. Klima u zimskom semestru o vaspitanom delovanju dr. Miroslava Tirša. Univerzitetski profesori dr. Birnbaum, dr. Pekar i dr. ing. Andreje, koji su održali predavanja o Tiršu na svečanim proslavama praških visokih škola, sada su izdali ova svoja predavanja u naročitoj knjizi.

Ispiti sposobnosti kod čsl. Sokolica

Na pobudu savezne načelnice s. Provaznikove i po zaključku savezne ženskog prednjackog zborca ČOS, zavedeno je pre dve godine u svim ženskim odjeljenjima po društvinama i župama sasvim drugojačije ocenjivanje sposobnosti pojedinim vežbačicama, a o čemu smo pisali u našem listu. Danas donosimo i nekoliko praktičnih rezultata ovog načina takmičenja. Ove godine položilo je spomenute ispite u 47 župi sivega 27.412 vežbačica i 1278 starijih sestara, dalje 15.635 naraštajki i na hiljadu ženske dece. Na svesokolskom sletu takođe se takmičilo po

novom sistemu i to posve povoljnim uspehom. Odmah posle sleta ponovo je položilo ispit 19.790 članica, 11.803 naraštajki i preko 60.000 ženske dece. Posle ovakih dobrih rezultata i iskustava sasvim je utvrđeno, da je novi sistem u korist vežbačica, te da se je veoma udomaćio i kod sudinja i kod svih ženskih kategorija vežbačica. Zato će se u ovom pravcu rad nastaviti i produbiti, te postoji nuda, da će u narednoj godini ovaj način i postupak doneti i još mnogo bolje kolektivne rezultate.

Stanje Sokolstva u Slovačkoj 1931

Prema podacima savezne statističke otkaza, českoslovačko Sokolstvo pokazuje u Slovačkoj znatan napredak. S osnivanjem sokolskih jedinica počelo se u Slovačkoj tek posle sloma Austro-Ugarske i danas tamo ima već 30 sokolskih domova te 42 letnja vežbališta. Celokupan broj sokolskih pripadnika u Slovačkoj danas iznosi u sedam župa svega 31.455 lica, od toga 11.627 članova i 427 članica, a ostalo pripada naraštaju i deci. Po red znatne delatnosti na telovežbenom polju, pokazuju tamošnja sokolska društva veliku radinost i na prosvetnom polju, a što je i razumljivo, jer su Slovaci pod madžarskim režimom baš u prosvetnom pogledu bili osobito zapostavljeni.

Sokolski dom na Višegradu u Pragu

Već smo pred kratkim spomenuli, da je Sokolsko društvo Praha IV, koje ima svoje sedište na Višegradu, položilo kamen temeljac svome domu. Taj dom će biti podignut na Rašinovom nabrežju užduž Vltave pod samim starodrevnom Višegradom, te je arhitekta br. Roit već izradio načrt spoljašnjeg izgleda doma, koji će strogo odgovarati istorijskom oblicju Višegrade, kao i raspored unutrašnjeg uređenja, koje će biti sprovedeno veoma praktično i u najvećoj ekonomiji prostorija za društvo. Ceo dom trebaće oko 2 i pô miliuna čeških kruna. U unutrašnjosti nalaze se dve vežbalište, velika u nadzemlju i manja u prizemlju. Velika dvorana imaće 28 i pô metara dužine te 16 m širine, a pozornica biće dugačka 65 m. Mala dvorana, određena za vežbanje manjih odjeljenja i prednjackog zborna, imaće isto tako svoju pozornicu, i to za lutkarski otsek. Dvorane biće providene centralnim loženjem, a takođe i centralnim zračenjem.

Kalendar slovenskih sokolskih sletova

U koliko je dosada poznato, vrsni red većih sokolskih sletova slovenskih sokolskih organizacija je sledeći: jugoslovensko Sokolstvo priredeće svoj veliki pokrajinski slet prilikom 70. godišnjice Ljubljanskog Sokola, 1933 godine u Ljubljani, i to na Vidovdan. Poljsko Sokolstvo održaće naredne godine svoj pokrajinski slet 1 i 2 jula u Lavovu zajedno s medusletskim saveznim utakmicama te natačenjem za prvenstvo saveza. Slet priređuje zapravo Malopolska sokolska župa. Naredni poljski sokolski slet određen je za 1935 godinu u Varšavi. Ovom prilikom sastaće će se u poljskoj prestižnoj, poređ omognog broja poljskih Sokola, takođe i veće mnoštvo Sokola iz ostalih slovenskih zemalja. Ukrainsko Sokolstvo, koje za sada još nije udruženo u Savezu slovenskog Sokolstva, priredeće svoj prvi veći slet u Lavovu 1934 godine. Svakako blizu se i vreme, kad će morati biti utančen i datum narednog II jugoslovenskog svesokolskog sleta, i to po svojim prilici u 1936 godini, a nakon toga sledeće 1938 godine X svesokolski slet u Pragu.

Iz poljskog Sokolstva

Dne 11 o. m. održana je u Varšavi sednica odbora poljskog sokolskog saveza uz učešće svih starešina župa i okružja u cilju da se sokolski rad po društvinama i okružjima pojača, i to s organizacione, tehničke i prosvetne strane. U tu svrhu starešinstvo je već pre toga izradio jedan program, na osnovu kojega se je vršila sada u Varšavi rasprava, a po kojоj je stvoren zaključak, da se sve što sadrži taj program mora sprovesti u život putem pojedinih otseka i odbora društava i okružja.

Pariški Sokoli na turneji u Madridu

Kako su španjolski gimnastički savez, koji će sprovidati telesno vaspitanje po jednom sistemu srednominokom, jer su i njihovi izaslanici baš na ovogodišnjem svesokolskom sletu u Pragu

videli u telesnouzgojnom pogledu mnogo toga korisna i za njih nova, odlučili su merodavni španjolski gimnastički krugovi da se u celini zavedu u njihovoj organizaciji sokolske proste vežbe. Već smo izvestili, da je na svečanosti spomenute organizacije izasla ČOS naročite delegate, a pariško sokolsko društvo, kao najbliže, otpošlalo je takođe jednu svoju uzornu vrstu, da u praksi prikaže na svečanosti svu dubinu i svestranost sokolskog vaspitanog sustava.

Ostavka brata Josefa Čermaka

Starešina Američke obce sokolske brat Josef Čermák, dugogodišnji najpredniji sokolski radnik među Češima u Americi, uputio je starešinstvu AOS jedno pismo, koje je objavio i u centralnom organu spomenute organizacije, u kojem podaje ostavku na vodstvu češko-američkog Sokolstva, i to u glavnom iz zdravstvenih razloga. Brat Čermák radio je na sokolskoj organizaciji skoro pola stoljeća te u sokolskim, kao i u vansokolskim stručnim krugovima Amerike važi kao vanredan organizator i tehničar u svakom pogledu. S velikim razumevanjem, iako s bolom u srcu, uzeo je američko Sokolstvo otstup dragog mu vode na znanje, te mu je uputilo jedan osobito topao dopis u znak većite zahvalnosti za sav njegov odličan rad za vreme punih pet decenija.

Pojačana delatnost ruskog Sokolstva

Ruski sokolski emigranti pokazuju u poslednje vreme znatnu delatnost u svim krajevima sveta, gde žive u kompaktnim množinama. Prema dobitvenim vestima, postoji sada u Severnoj Americi, u Ujedinjenim Državama, dosta jak pokret ruske sokolske omladine, udržene u takozvanim R-klubovima za priključak Ruskom sokolskom savezu u Pragu u cilju da se osnuje u Americi jedan jaki ruski sokolski savez. Kako je baš u Americi veoma mnogo Rusa s velikim potpornim organizacijama, to će zastalo u toku vremena zauzeti sokolski razmahi među njima prilično jakog maha. U Južnoj Americi, u Buenos Airesu, postoji sada već jedno jako rusko sokolsko društvo, koje ima veliku zadaću da organizuje sve Ruse u ovom polovini Novog Sveta. Isto tako rade ruski emigranti na Dalekom Istoku, u Mandžuriji, na podizanju sokolskog duha. Nedavno je osnovano i sokolsko društvo u Harbinu pod vodstvom braće Morjova i Aleksijeva.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 23 o. m. predaje br. Zoran Polić o temi: »Sokolstvo i sport»;

dne 30 o. m. predaje br. dr. Rude Nepokoj o temi: »Sokolstvo i socijalizam».

Predavanja održavaju se svakoga petka od 19.30 do 20 časova.

IZ UREDNIŠTVA

Naredni broj našega lista iziće 30 o. m., i to kao prvi novogodišnji broj, kome će biti priloženo i poslednji ovogodišnji decembarški broj »Sokolske prosvete«. Početkom od Nove godine naš će list izlaziti svakoga petka.

Sadašnje stanje jugoslovenskog Sokolstva

Upravo dovršena statistika Sokolstva u našoj državi pokazuje, da je Sokolstvo u stalnom porastu. Dok je dosadašnja statistika pokazivala brojno stanje članstva oko 230.000 lica, ove godine taj se broj poveo na 264.500 pripadnika. Od toga otpada na muško članstvo 125.267 na žensko 22.719 na mušku naraštaj 20.045, na ženski 9.652, na mušku decu 47.968 i na žensku 38.756. Ovaj će se broj još znatno povećati, jer neke jedinice nisu poslale konačnih izkaza. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije danas broji 25 župa sa 110 okružja, 914 društava i 921 sokolsku četu, dakle 1835 jedinica. Sopstveni dom imade 139 društava, a u gradnji nalazi se 30 domova, vlastito letno vežbalište ima 239 društava. Po broju pripadnika najjača je župa Novi Sad (20.022), a onda Osijek, Vel. Bečkerek, Maribor, Zagreb, Beograd i Ljubljana.

Uzorno taborenje prosvetnog odbora Saveza SKJ

Sprovođeci prosvetni program prosvetni odbor Saveza SKJ rešio je da iduće godine meseca jula organizuje uzorno taborenje na Bledu. Taborenje oko 150 sokolskih pripadnika svih kategorija s teritorija župe Novi Sad. Taborenje, koje je projektovano na mesec dana, snimiće se tonfilmom.

Značajna sokolska proslava na Cetinju

Sokolska župa Cetinje održala je u počast dana, kada je pred 14 godina Velika narodna skupština u Podgorici jednoglasno izglasala ujedinjenje Crne Gore sa Srbijom, svečanu sednicu, na kojoj je zamjenik starešine br. Mihailo Bajić održao govor, u kojem je prikazao ulogu Sokolstva oko pripremanja ovog velikog istorijskog akta. Pošle održanog govoru jednoglasno je donesena odluka da se pošalje pozdrav sa sednice g. Savi Ceroviću bivšem predsedniku Velike narodne skupštine u Podgorici i Savezu SKJ.

Trezvenjašivo i štednja u Sokolstvu

Prosvetni odbor Saveza SKJ izrađuje organizaciju trezvenjaškog pokreta u Sokolstvu, jer smatra da je trezvenjaštvu bitni preduslov za napredak našeg naroda i države. Izradiće se minimalni program za rad na trezvenjaštvu, koji bi zasad imao propagandni karakter. Ove godine, po svoj prilici mjeseca aprila, namerava se organizovati dan trezvenjaštvu.

(Nastavak sa 1. str.)

vali odličnih rezultata sa svojim jedinicama. Pa dok su na otslušivanju ruka u kadru oni se upotrebljavaju prilikom izvođenja obuke za pomoćnike nastavnika (kaptari). Naš seljak, vaspitan za prosvetu, biće bližom članu seoske sokolske čete i smanje inteligencije može postići cilj, jer mu ume objasniti njegovim — seljačkim jezikom. Naš seljak, neće zavirati od prosvetara-seljaka, da ga za mnoge stvari upita, ako mu je što nejasno, kao što je zazirati od učitelja-prosvetara, gospodina, kako ga on smatra. Naš seljak ima ambiciju, možda i veću ne varošanin, da bude vođa i vaspita svoga naroda. Primeri: Vode iz prvog i drugog ustanka. Najzad, naš seljak će imati i više vremena od učitelja, poglavito zimi, i može biti od velike koristi tamo gde ima učiteljskih snaga; gde pač nema, tu bi mogao primiti i sav taj posao na sebe.

Ja sam početkom ove godine Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije podneo projekat za osnivanje vojničke prednjačke škole, u kojoj bi se obrazovali vođe za seoske sokolske čete (vidi »Sokolski glasnik« br. 8 od ove godine). Ovaj moj projekat u potpunosti je usvojen. Uskoro je savezna uprava izdejstovala otvaranje ove škole. Naredenjem g. Ministra vojske i mornarice D. Br. 1919 od 3. februara 1932 god. obrazovana je škola pod nazivom »Škola za obuku vojnika za vode sokolskih četa«. Škola će redovno trajati od 1 decembra jedne do 31 marta sledeće godine. U školi će se redovno održavati 2–3 tečaja od 6 do 8 nedelja. U jedan tečaj primaće se 69 do 70 vojnika iz kadra, koje predloži njihova seoska sokolska četa.

Do sada je kroz ovu školu prošlo 108 vojnika (I i II tečaj). Po dobivenim podacima, ova škola dala je odlične rezultate. Uspeh se već oseća po seoskim sokolskim četama. Kao dokaz neka posluži i podatak, da se je za period vremena ove škole od 1 decembra 1932 godine,

star. Prohorović; nač. Grabovskij; prosv. Matlejev. 13) Zaječar — v. d. star. Birjukov; nač. Šćeglov; prosv. Medelevac. 14) Rudnik-Bor — star. Čukmasov; nač. Šćenčenko; prosv. Klepinin. 15) Kruševac — star. Gusarević; nač. Makšejev; prosv. Karetikov. 16) Paraćin — star. Kronfeld; nač. Volgin; prosv. Iljin. 17) Kraljevo — star. Naučenka, nač. ; prosv.

.18) Čuprija — star. Derkačev; prosv. Mihajlov.

b) Pokrajinski Savez Ruskog Sokolstva u Francuskoj. Sedište u Medo- nu.

Starosta Petrov; I zam. Poljanov, načelnik Ermoljev; prosv. Ostrogorski; tajnik Broun.

Društva: 1) Medon — star. Petrov. 2) Pariz — star. Fok; načel. Sultin; prosv. Poljanov. 3) Nica — star. Gizi- cki. 4) Kan — star. Katik. — Sokolska gnezda: Šavilj, Pti Klamar, Varofej.

c) Rusko Sokolstvo u Bugarskoj.

Društva: 1) Sofija — star. Sulme- nev; nač. Svješnikov; prosv. Osipov. 2) Šumén — star. Parmanin; nač. Beli; prosv. Kriticki. — Gnezdo u Varni.

d) Rusko Sokolstvo u Češkoslova- koj.

Društva: 1) Praga — star. Mage- rovski; nač. Jefanov; prosv. Beljgovski. 2) Moravska-Třebova — star. Svetozar.

rov. 3) Brno — star. Kirjunčev; nač. Ostrogradski; prosv. Demčišin. 4) Mun- kačevo — star. Drakula; nač. Čulak; prosv. Kovač.

f) Rusko Sokolstvo u Latviji.

Društva: 1) Riga — star. Lišin; nač. Lebedić; prosv. Mansirov. 2) Dvinsk — star. Zubarev; nač. Vasiljevski; prosv. Formakov.

g) Libava — star. Kononov. — Gnezdo Pitalovo (otsek Rige).

h) Rusko Sokolstvo u Poljskoj.

Društva: 1) Poznanj — star. Boke- vić-Šćekovski, nač. ; prosv. Lobanov. 2) Lavov — star. Malec; nač. Krušinski, prosv. Tjatnibok. 3) Stanislavov — star. Truš. — Sokolska gnez- da: Rovno, Luck, Kremence, Kulikovo.

i) Rusko Sokolstvo u Litvaniji i Estoniji.

Sokolska gnezda: Kovno — star. Izmajlov. Revalj — star. Bagrov.

j) Rusko Sokolstvo u Kini.

Društva: Šanhaj — zam. star. Ko- četov; nač. Mihajlov. 2) Tjandžinj — star. Mihajlov; nač. Zotov; prosv. Kor- šunov. — Sokolska gnezdo u Harbinu — star. Ričkov.

k) Rusko Sokolstvo u Americi.

Društva: 1) Nju-Jork — star. Če- čet; sek. Žukovski. 2) Buenos-Ajres, Argentina — star. Sazonov; nač. Bar- žij; prosv. Berežnoj.

lom i koje bi bile kulturno središte sela.

I Sokolski školski podmladak

Sokolski školski podmladak morao bi se obligatno formirati kod svake škole s potpunim brojem školskih polaznika, slično kako se danas formira podmladak Crvenog krsta. U sokol- skom podmlatku započelo bi prvo se- janje sokolskog semeна, a potom prvo- vog sokolskog vaspitanja. Počelo bi se s razvijanjem smisla za čistoću tela i odela, što je vrlo važan uvek telesnoga zdravlja i jačanja, a što je pak i jedna od najglavnijih, vidnih oblika našeg Sokola. Nadalje postepenim radom uzgajala bi se u duši Sokolića spozna- ja, da je Sokolstvo uopšte simbol po- štenja, snošljivosti, pravog i istinskog priateljstva, otadžbinske ljubavi i po- žrtvovanja. Ovo bi se postizvalo sít- nim i da deče prilike snošljivim radom, nadalje isticanjem velikih i lepih pri- mera iz života ljudi naše slavne pro- šlosti, čime bi se već izrana kod naših Sokolića budila narodna svest i ponos.

Kao što kod svakog tako i kod sokolskog vaspitanja zauzima kujiga (lektila) vrlo važno, često puta i osud- no mesto. Da bi Sokolić zavoleo čitanje treba mu za vreme osnovnog školo- vanja i prvog sokolskog uzgoja dati dobar udžbenik. Naši današnji udžbenici, i ako je prošlo 12 godina našeg narodnog oslobođenja, nisu još potpuno jedinstveni, da bi mogli potpuno i jednoobrazno poslužiti učvršćivanju i vas- pitanju u duhu narodnoga jedinstva — osnovi na kojoj se podiže sav život naše države. Udžbenici, da posluže školi i Sokolstvu moraju biti za sve delove paše otadžbine po sadržaju pot- puno isti, a uz to uvek protkani nacio- nalnim momentima, sokolskom ideolo- gijom u formi slika, priča, opisa histo- riskih dogodaja, a specijalno narodnih pesama, koje su od vajkada odiseale leptotom našega jezika i gde se ima so- kola često spominje kao oznaka ju- naštva i čestitosti. Ilustracije tih udž- benika trebale bi da započiju slikama članova našeg Vladarskog doma. Lepa slika našeg Prestolonaslednika u sokol- skoj odori ne bi smela izostati ni u jednom udžbeniku. Ove će slike vas- pitno delovati na svu decu na selu, da se još bolje zagreju za Sokolstvo vi- divši, da je naš uzvišeni Vladar još pre svrstan svoga sina prvenca u jugo- slovenske sokolske redove i time po- novno dokazao, da Sokolstvo treba obuhvatiti sav naš narod počasom od sjajnih kraljevskih dvorova do skrom- ne seoske kućice. Tom velikom pri- meru našeg Vladara sledovali bi i ro- ditelji omiljene na selu. Isto tako po- trebno je da se udžbenici u osnovnim školama ukrase državnim emblemima (grbom, zastavom) verno izrađenim u prirodnim bojama, kako bi ostali u du- Šama Sokolića — budućih gradana — nezaboravni. Ovakvi školsko-sokolski udžbenici poslužili bi dvojako: školi i Sokolstvu, a to je ono za čim se teži, jer su ta dva hrama kulture na selu nerazdvojiva.

(Svršće se.)

Bogunović Petar, upravitelj škole, Teslić

Iz telovežbačkog svađa

TELOVEŽBAČKE UTAKMICE U MINHENU

Na svom putu u Madrid, kao de- legat češkoslovačkog Sokolstva, posjetio je zamenik načelnika ČOS brat dr. Klinger u Minhenu utakmicu najbo- ljuvežbačku nemačkog Turnferajna, koju je nedavno priredio minhenski Turnferajn. Ovoj javnoj utakmici u velikoj dvorani spomenutog društva, dugo 55 i širokoj 28 m, bili su kao saucenici prisutni i prvak madžarskih vežbača Pele i Švicar Stajneman. Od Nemaca vežbali su nemački prvak Fraj iz Krajenah, dalje bioši prvak Bezler, Štefens iz Bremena i Vinter iz Frankfurt-a. Najbolje uspehe daleko iznad svih ostalih postigao je Madžar Pele, kome se već svuda poznao me- dunarodna rutina i iskustvo. Vidi se, da je mnogo pridobio svojim vezama sa sokolskim i zapadnoevropskim vež- bačima. Ostali vežbači pokazali su mnogo lepoga, ali sve u uskom ne- mačkom stilu.

KOLIKO DANASIMA NEMAČKIH TURNERA?

Na osnovu poslednje statistike nemačko turnerstvo ima svega 1 milijon 574.000 pripadnika, od toga 238.454 naraštaja i 192.749 naraštajki, dakle ukupno 431.203 omladinskih pripadnika. Nemačko turnerstvo najma nema tri vežbačke kategorije kao Sokolstvo, pošto kod njih članstvo počinje već sa 15 godinom života. Zato zapravo otpada naraštajka kategorija, a omladinskim deljenjima pripadaju samo muška i ženska deca. Članstvo pak deli se u dva dela, od 15 do navršene 21 godine i ono preko 21 godine. U mlađu člansku kategoriju pripada 269 tisuća 35 članova i 119.448 članica, stariji članova ima 644.957 te 109.657 članica. Ukupan broj članstva iznosi dakle u obe kategorije 1.143.097 lica. Iz statistike vidi se, da se je broj

omladinskih odeljenja pojačao za 42 tisuće 338 lica, a da je broj članstva u opadanju za 76.239, od toga članica za 9.848.

MEDUNARODNE RADNIČKE UTAKMICE U PRAGU 1933 GOD.

Na dan 12 marta iduće godine održaće se u Pragu međunarodne utakmice četiri saveza radničkih telovežbačkih jedinica i to: Radničkih telovežbačkih jedinica češkoslovačkih, nemačkih radničkih turnera, koji imaju sedište svojih saveza u Ustima nad Labom, dalje nemačkih socijalističkih telovežbačkih i švajcarskih socijalističkih turnera. Utakmice obuhvataće u obliku šesterobojna vežbe na glavnim spravama (vratilo, razboj, konju) na svakoj spravi po dva sastava.

IZ SAVEZA BUGARSKIH JUNAKA

Novi savezni načelnik bugarskih Junaka, Josef Bureš, izradio je s ostatim drugovima u načeln.šturu jedan potan- taj načert delatnosti za junaku radnu godinu 1932/1933. Iz ovog elaborata vidi se, kako se je malo dosada sistemske sprovođao Tiršev sistem u pojedinim društvinama. Pada naime u oči, da do danas još nije izradena bugarska terminologija za vežbe na spravama i za pojedine elementarne vežbe. Stoga je načelništvo saveza započelo sa sistematskim radom, i to sasvim u sokolskom pravcu, držeći se strogo smereva, koji su danas, da ovako kažemo, moderni kod češkoslovačkog i našeg Sokolstva. U rasporedu za iduću godinu vidimo, da se u društvinama uva- daju moderne sportske igre, i to u prvom redu odbojka, koja se ima sprovodila u svim jedinicama a nakon toga biće izvršene i okružne te žup- ske utakmice. Isto važi i za ostale grane proste telovežbe, tako da bi se po sokolskom uzoru zavelo tekmijeđenje društava, župa i konačno saveza. Za društva na selu biće izradena još i jedna naročita priručna knjiga kao vademekum za »glavatarku« seljačkih četa i društava. U svim društvinama propisaće se osim lake atletike i vežbanje na spravama. Celo godišnje razdoblje, koje započinje svake godine 15 no- vembra te završava 14 novembra na- redne godine, podjeljeno je na osnovu novog načerta na pet velikih doba, a za svaku pojedino doba načelništvo će za sva društva tačno propisati pro- gram rada, i to za sve vežbačke kate- gorije, bilo za muške, bilo za ženske. Jedino na taj način nastupiće i u bugarskim junačkim redovima izvestan sokolski rad i red, koji će ih i po duhu i po pozitivnom shvaćanju sokolskog Tirševog programa približiti Sokolstvu.

Za Uskrs iduće godine sprema se savezno načelništvo da priredi u So- fiji posle dužeg vremena opet jednu saveznu prednjačku školu.

IZ ČEŠKOSLOVAČKOG ORLOVSTVA

Centralni savet češkoslovačkog Orla zaključio je da se uvedu na muške vežbače posebne značke uspo- sobljenosti, i to na osnovu ispit. Sva- ki član-vežbač treba da se podvrgne jednom ispitu usposobljenja, koji se sastoji iz dva dela: idejnog i vežbač- kog. Značka imaće tri stepena: bron- čanu primiće svaki vežbač iznad 18 godina, ako poređ idejnog ispitu ispu- ni još i sve propisane uslove vežbač- kog ispit; iz srebra, ako posle šest godina ili sa 28 godina položi propisani ispit, te konačno zlatnu značku za one vežbače, koji opet nakon 6 godina ili sa 36 godina polože ispit uspo- sobljenja.

NEKOLIKO PODATAKA O RADNIČKIM JEDNOTAMA ČSL

Drugi najveći telovežbački savez u Češkoslovačkoj, koji isto vežba na osnovu Tirševog telovežbačkog sokol- skog sistema, jesu Radničke telovež- bačke jednotne češkoslovačke. Na osnovu zadnje statistike, ovaj savez broji krajem godine 1931 svega 1254 društva sa 51.053 člana, 17.841 članicu, 7.682 naraštajca, 6.232 naraštajke, 27 tisuća 258 muške i 28.726 ženske dece. Od 1930 godine bilo je novo osno- vani 34 društava, a porast iznosi 1.814 pripadnika, najviše kod dece, i to za 2.321 lice, što znači, da su članske i naraštajke kategorije u opadanju, i to: članovi izvršujući za 875, naraštaj za 1.329 i naraštajke za 901 lice. Naj- veće društvo je Žižkov u Pragu sa 1.083 pripadnika, Plzen II sa 950, Prostjejov sa 678, a Pržerov sa 652 pripadnika. Na jedno društvo pro- sečno pripada samo 114,4 pripadnika, dok je taj broj u 1930 godini iznosio 116,2 lica. Okružja ima DTJ svega 53. Između članstva bilo je industrijskog radništva 38.515, zemljoradnik 3.076, trgovaca 7.759, činovnika 3.110, zanatlija 2.103, učitelja i profesora 469, lekara 61, pravnika 71, inženjera 41, studenata 683, domaćica 9.874. Stručno je organizovano 30.663 lica; politički pripada socijalnodemo- kratskoj stranci 31.694 članstva, dakle niti polovina celokupnog broja članstva. Prednjaka ima organizaciju 5.209, prednjacića 2.772. Svečanu odoru ima 6.047 članova i 985 članica; javnih na- stupu bilo je samo 359, izleta 1.280, akademija 405.

MISLENOVE TVORNICE I TELESNO VASPITANJE

Poznate Mišlenove tvornice guma zavele su za omladinu svojih na- meštenika redovito vežbanje na osnu- vu Hebertovog sistema. U svemu vežba više od 1.300 omladine, i to pod nadzorom dobrih voda i lekara.

Desetgodišnica smrti br. Kaline. U subotu dne 17. o. m. poteklo je 10 godina od smrti prvog češkoslovačkog poslanika u našoj zemlji brata Anto- nina Kaline. Njegove zasluge za štu- u saradnju između obiju bratskih zemalja vrlo su velike, a ništa manje nisu ni u pogledu njegova rada za slobodu češkoslovačkog naroda. S pos- lanikom Prunarom bio je jedini u austrijskom parlamentu, koji je zahteva- vo posve otvoreno potpunu slobodu Čehoslovačke i samostalnu državu. Slava nje- govoj uspomeni!

Desetgodišnjica Jugoslovensko-če- ške lige. Prošlo je nedelju svečano pro- slavljenje desetgodišnjice Jugoslovenske-češkoslovačke lige u našoj zemlji. U Beogradu održana je svečana sed- nica u prostorijama Lige, kojoj je pret- sedavao predsednik Narodne skupštine g. dr. Kosta Kumanidi, a prisustvova- joj je također i poslanik Češkoslovačke republike br. dr. Flider, te brojni de- legati raznih češkoslovačkih organiza- cija u našoj zemlji.

60 godišnjica otkrića spomenika kneza Mihajla. Na dan sv. Nikole dne 19 decembra 1882 bio je na svečan na- čin otkriven spomenik velikom knezu Mihajlu u Beogradu na trgu pred Na- rodnim pozorištem. Otkriće spomenika bio je veliki praznik ne samo Beograda već i čitave Srbije. Sav grad bio je ta- da iskićen barjacima i zelenilom, a bile su stigle i brojne delegacije da se po- klone svetloj uspomeni svog velikog gospodara. Spomenik, koji je pravo re- deljeno i još danas jedan od najlepših spomenika prestonice, rad je onda još mladog ali talentiranog kipara Petra Ubavkića.

70 godišnjica Slovenskog lekar- skog društva. U nedelju 18 decembra u Ljubljani svečano je proslavljenja 70go- dišnjice Slovenskog lekarskog društva na koju su došli i delegati iz ostalih krajeva naše zemlje. Među osnivačima su bili najistaknutiji dr. Fuks, dr. Va- lenta i dr. Vesel. U početku je društvo imalo isključivo starije značaj, ali uskora dobiva i nacionalni te nadove- zuju veze i s ostalim slovenskim lekar- skim društvinama. Godine 1904 delega- cija društva sudjeluje na kongresu le- kara u Beogradu, za vreme balkanskog rata šalje 15 lekara u Srbiju, Crnu Go- ru i Bugarsku, te na ovaj način vidno manifestuje svoje bratstvo s braćom na Jugu.

Sokolski vjesnik, glasilo Sokolske župe Varaždin, donosa u svojem 4 bro- ju za decembar vrlo lepo i probra- nito. Uvodnik Vjesnika posvećen je našem Kralju, a koji nosi naziv »Kralju naš — Zdravo! Ostali deo lista veči- nom je posvećen 30 godišnjici opstan- ka Sokolskog društva Varaždin, popra

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Beograd

ŽUPSKA PROSLAVA PRVOG DECEMBRA

Sva sokolska društva na teritoriji Beograda na svojim svećanim sednicama proslavila su najveći sokolski praznik, dan Ujedinjenja. I svi su se pri tome setili one naše braće, koja žive na teritorijama, koje su bile obeležene na velikoj mapi — na Sokolskoj izložbi — u erno uvijenim trobojnicama. Posle svojih svećanih sednica, sva društva okupila su se u velikoj dvorani Kolarčeve zadužbine, gde je župa održala svoju svečanu sednicu u prisustvu izaslanika Nj. Vel. Kralja, diplomatskih predstavnika bratskih nam i prijateljskih zemalja, predstavnika svih ministara, uprave Saveza SKJ i ostalih odličnika beogradskih kulturno-prosvetnih i humanih društava, te uz prijateljsku sudjelovanje Akademskog pevačkog društva »Obiliće«.

Svečanost je počela tačno u 11.40 Sokolskom koraćicom pa je zatim starešina župe br. Živković otvorio svečanu sednicu govorom o značaju prvog decembra po Sokolstvo. Na kraju je uputio reči odanosti i vernosti jugoslovenskog Sokolstva Nj. Vel. Kralju i Kraljevskom domu. Muzika je na ovo intonirala himnu. Zatim je prosvetar župe br. Glavinić proglašao poslancu br. Ganglu, koja je često bila predvana burnim odobravanjem. Himnu svih Slovena saslušali su svi stojčići. Iza toga br. starešina pozdravljala celokupno starešinstvo novoosnovanog društva Beograd VII, koja ima specijalno cilj da usadi u dušu Privredničkih pitomaca Tirjevo učenje. A. P. D. »Obiliće« s puno žara i poleta opevalo je: »Hej trubaču« i »Jugoslovenje od dr. M. Milojevića; a vojna muzika otišala je: »Srpski potpuri«. Tada je br. starešina zaključio svečanu sednicu. Uz zvuke sokolske koračnice razili smo se sa ove kratke, ali veoma uspešne svečanosti, čvrsto uvereni u potpunu pobedu beskompromisnog Jugoslovenstva. M. B. N.

AKADEMIJA RUSKOG SOKOLA U ZEMUNU

11 decembra priredio je vredni otsek Ruskog Sokola svoju akademiju u sokolani ovdašnjeg društva. Po red veoma velikog broja ovdašnje ruske kolonije bilo ih je mnogo i iz Beograda, te izaslanik gosp. komandanta mornarice, mašinski pukovnik gosp. Toma Soić, starešina ovd. društva i beogradске župe, te ekonom Saveza SKJ br. Branko Živković, primećen je još i veoma maleni broj zemunskih odličnika. — Pre početka pograma celokupno članstvo položilo je zakletvu novoj zastavi. Posle zakletve podjeljene su diplome za uspešan i predan rad na širenju ruskog Sokolstva. Nakon ove male svečanosti prešlo se na vežbanje.

1) Proste vežbe — m. i ž. decembra, koja nije baš uzorno odvežbana.

2) Jedan naš mali brat zvonkim glasom deklamovao je: »Pesmu Sokola« i dobio je puno-puno aplauza.

3) Proste vežbe — članice. Sastav zadovoljavajući, vežban je složno, ali bez ritma i temperamente.

4) Vežbe na razboju: članovi. Videli smo veoma dobar materijal, koji kada bi došao u ruke dobrog učitelja daleko bi doterao.

5) Sestra V. Banina, solo sopran, opevala je nekoliko ruskih romansa, koje se veoma svidele.

6) Vežbe na razboju — članice. Izvedba je bila dobra; vežbe su bile onakove, kako su članice vežbale na spravama u svojim prvim početcima. Kod svake vežbe bilo je $\frac{1}{2}$ izdržaja a tek $\frac{1}{2}$ rada. Ovakav način vežbanja pomije se još samo u istoriji televežbe.

7) Proste vežbe — članovi. Sa 2—3 sitnije greške, koje su promakle jedva opažene; braća su vežbala veoma dobro.

8) Sokolski hor opevalo je nekoliko pesama na sveopšte dopadanje.

9) Članovi i članice izveli su sliku »Ruska zastava« s recifacijom i pevanjem veoma uspešno. — Ovaj uspešan prikaz vrednog sokolskog rada završio se pevanjem ruske sokolske himne, koju su svi saslušali stoeći.

Zelimo da nam se bratski otsek uskoro još bolje pretstavi. — M. B. N.

SOKOLSKA DRUŠTVO ST. PAZOVA

Dan Ujedinjenja ovdašnje Sokolsko društvo proslavilo je največanje. Pre podne 1 decembra pod vodstvom brata prosvetara otišlo se na groblje, gde je položen venac na sokolski spomenik, koji je podignut kao spomen izginulim za narodno oslobođenje i ujedinjenje. Za tim su upaljene sveće na grobovima pomrle braće i sestara.

U 11 časova u Sokolskom domu održana je svečana sednica, kojoj su prisustvovali izaslanici vlasti i gradan-

stva. Brat prosvetar govorio je o značaju 1 decembra, a zatim je izvršeno prevodenje dece u naraštaj, naraštaja u članove.

Dne 3 decembra u prostorijama Slovačkog doma održana je svečana akademija, koju je otvorio starešina društva, a zatim je uspelo izveden program, koji je bio ispunjen sokolskim vežbama.

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD III

Sokolsko društvo Beograd III proslavilo je ove godine mnogo svečanje 1 decembra, jer ga je proslavilo u svome domu. Pre podne održana je svečana sednica pod pretdsedništvom starešine društva brata Dobre Bogdovića. Zatim je izvršeno prevodenje dece u naraštaj i naraštaja u članstvo. Prepodnevna svečanost završena je polaganjem zaveta novog članstva.

Uveče je, u svome domu, održana akademija, kojoj su prisustvovali i članovi starešinstva župe i ŽPO, kao i veliki broj prijatelja Sokola iz tog kraja Beograda. Akademiju je otvorio brat starešina društva, a zatim je potstarešina društva brat putovnik Živanović govorio o značenju 1 decembra. Njegov govor saslušan je vrlo pažljivo i našao je na oduševljeno odobravanje. Posle govora brata Živanovića sve grupe društva s uspehom su izvele sokolske vežbe. Pohvalno je da, iako vrlo mlado, ovo društvo ima svoj orkestar, pozornišnu sekociju i hor, koji su isto tako izveli nekoliko uspeli tačaka. Šestogodišnji brat Slobodan Stojković svojom recitacijom »Sokolić« izazvao je buru aplauza.

SOKOLSKO DRUŠTVO INDIJA

Proslava 1 decembra

Sokolstvo Indije proslavilo je na svečanu način državni i sokolski praznik 1 decembra.

U 9 sati pošlo je članstvo svih kategorija u povoreci s muzikom i zastavom na čelu, u rimokat, a zatim u pravoslavnu crkvu. Na povratku u sokolani, u prisustvu trgovišnog zastupstva i predstavnika svih nacionalnih i kulturnih ustanova, položilo je venac na spomenik blaženopocrvčeg Kralja Petra I Velikog Oslobođioce, koji se nalazi u parku. Venac je položio uz prigodni govor starešina br. Đorđe Vojnović i pozvao sve prisutne, da čutanjem od 1 minute odadu pietet Velikom pokojniku. Odatle su svi prisutni krenuli u sokolani na svečanu sednicu upravnog odbora.

U 10.30 č. otvorio je br. starešina svečanu sednici govorom o značenju dana Ujedinjenja. Svoj govor završio je poklikom Nj. Vel. Kralju, Starčini Sokola Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, Kraljevskom domu i Kraljevini Jugoslaviji, što su svi prisutni s oduševljenjem prihvatali.

Zatim je brat prosvetar Vuković govorio o važnosti 1 decembra, pa je mešoviti hor sokolskog pevačkog društva, pod upravom brata Najhausera opevalo državnu himnu. Malu sestru Ždenku Najhauser deklamovala je »Sokolić«, a pevačko društvo opevalo je: »Hajte, braćo, hajte, sestre!« Pošto je obavljeno prevodenje naraštaja u članove izvršeno je polaganje svečanog sokolskog zaveta.

U veče u 20 časova održana je akademija u prostorijama svratišta »Central«. Akademija je bila dobro posećena. Program, kako koncertni tako i tehnički deo, izveden je na opšte zadovoljstvo. Moralni uspeh je odličan, a i materijalno — obzirom na teške prilike — zadovoljavajući. — P. L.

SOKOLSKO DRUŠTVO VEL. GRADISTE

Proslava 1 decembra

Naše društvo proslavilo je posle blagodarenja, kojem je prisustvovalo celokupno ovdašnje društvo, prešlo su u ovd. gimnaziju, gde je počela svečanost u 11 časova s vrlo lepim i odabranim programom.

Program je trajao do 12 $\frac{1}{2}$. O značaju 1 decembra govorio je brat starešina D. Pavlović.

Isto tako i akademija je imala puni uspeh, kako moralan tako i materijalan.

SOKOLSKO DRUŠTVO ARANDELLOVAC

Sokolsko društvo Aradelovac proslavilo je dan ujedinjenja vrlo svečano. Posle blagodarenja održana je svečana sednica društva koju je otvorio brat starešina lepim govorom posle čega je sokolski hor opevalo himnu, br. načelnik proglašao je poslaniku o sokolskom prazniku, a br. prosvetar održao je vrlo iscrpljeno predavanje o značaju 1 decembra. Posle nekoliko deklamacija izvršeno je prevodenje dece u naraštaj, a novi članovi položili su sokolski zavet.

Uveče je održana akademija. Starčina je pozdravio goste lepim rečima,

posle čega je sokolski hor opevalo državnu. Nakon toga izvele su sve kategorije svoje vežbe na opšte zadovoljstvo. Najuspjela točka bila je ritmička kompozicija »Deca i leptir«, koju je govorio o značaju dana Ujedinjenja. Posle ovoga izvršeno je prevodenje dece u naraštaj i naraštaja u članstvo. Treća tačka proslave je zavet novog članstva. Delegati članova starešinstva obišli su grobove pomrlih članova ovog društva.

SOK. ČETA U KRČEDINU

Proslava 1 decembra

Ova četa je na dostačan način proslavila sokolski praznik 1 decembra. U 11 časova pripadnici ovoga društva prisustvovali su korporativno blagodarenju u crkvi. Posle svečene službe i blagodarenja prešlo se u crkvenu salu, gde je brat starešina društva Radivoj Jovan održao pozdravnu reč. — Posle njega govorio je brat prosvetar dr. Milan Pesirac, o značaju 1 decembra.

Dački hor, mnoge deklamacije, odabранe i prikladne za ovaj dan, ulepšali su ovu našu proslavu koja je imala lepotu uspeha i pozdravljenja je od gradanstva sa simpatijama.

SOKOLSKO DRUŠTVO RUMA

Proslava 1 decembra

Ove godine je u našem Sokolskom društvu izvedena proslava 1 decembra na retko svečani način i može se reći mirne duše s mnogo uspeha, naročito moralnog, što je za nas Sokole od prevenstvene važnosti.

Svečanost je bila podeljena na dva dela: Pre podne je održana svečana sednica u sokolani na kojoj je osim obaveznočeg sokolskog programa izvedeno i nekoliko horskih točaka. Na ovu svečanu sednicu pozdravnu reč je održao brat starešina dr. Gvido Šoretić, a brat prosvetar Albert Lovasić govorio je: »O značaju 1 decembra s gledišta državnog i sokolskog.«

Drugi deo, svečana akademija, izvedena je u dvorani kina »Vaša« uveče u 20 časova. Na ovu akademiju bilo je oko 900 gostiju. Na akademiji su primerno izvedene mnogo sokolske točke svih kategorija vežbača. Osim ovih bilo je i čisto umetničkih. U svakom pogledu u gradu se tako zapazila ova naša proslava i na istoj je vrlo aktivno učestvovalo u svemu oko 1500 lica.

SOK. DRUŠTVO SMEDEREVO

Proslava 1 decembra

Prilikom prvo-decembarske proslave u našem gradu, naše je društvo uvelo vrlo vidnog i značajnog udela u istoj. Do podne je održana u sokolani svečana sednica, koju je otvorio pozdravni prizor dr. Marković. Posle toga izvršeno je prevodenje dece u naraštaj, a naraštaj u članstvo. Zatim je novo članstvo položilo zavet. Posle podne u 4 sata u vežbaonici održano je svečano poselo, na kome je govorio prosvetar društva br. Đura Brzaković.

SOKOLSKO DRUŠTVO LOZNICA

Proslava 1 decembra

U našem gradu proslava prvog decembra dostojno je proslavljenja. Svečana sednica je održana u sali Gradske škole, koju je otvorio brat starešina Marčić sa svojom pozdravnom rečju. Pošto je izvršena zakletva novog članstva i prevodenje mlađih kategorija u starije, lozničko prosvetno društvo »Karadžić« opevalo je nekoliko prigodnih komada. Bilo je takođe i nekoliko recitacija.

Uveče u 8:30 časova održala je svečana akademija, izvedena je u dvorani kina »Vaša« uveče u 20 časova. Na ovu akademiju bilo je oko 900 gostiju. Na akademiji su primerno izvedene mnogo sokolske točke svih kategorija vežbača. Osim ovih bilo je i čisto umetničkih. U svakom pogledu u gradu se tako zapazila ova naša proslava i na istoj je vrlo aktivno učestvovalo u svemu oko 1500 lica.

SOKOLSKA ČETA BOŽEVAC

Proslava 1 decembra

Ovdašnja Sokolska četa proslavila je sokolski i narodni praznik na najsvetijoj način. Posle bogosluženja u crkvi priredene su manifestacije. Zatim je održana svečana sednica u društvu kojoj je prisustvovalo pred funkcionari i članova društva veliki broj gradanstva. Članove i goste pozdravio je brat starešina Stoilović Lazar, a o značaju 1 decembra govorio je brat prosvetar Bresić Dimitrije.

Sokolska akademija održaće se 17 decembra za koju se čine velike pripreme u mestu.

SOKOLSKA ČETA LOZOVIK

Proslava 1 decembra

Sokolska četa u Lozoviku proslavila je vrlo svečano dan 1 decembra. Posle blagodarenja održane je svečana sednica. O značaju 1 decembra govorio je brat prosvetar Branko Česarž. Posle sednici je izvedeno prevodenje dece u naraštaj, naraštaja u članstvo, a novi članovi polagali su sokolski zavet. Po podne je izvedeno sokolsko selo s vrlo lepim i odabranim programom. Uveče je priredena akademija, koja je vrlo lepo posrećena. O značaju 1 decembra govorio je brat Ivković.

SOKOLSKA ČETA MILOSEVAC

Proslava 1 decembra

Ovdašnja Sokolska četa proslavila je vrlo svečano dan Ujedinjenja 1 decembra. Pošto je održana pozdravni br. načelnik Župan Stipan. Svečane sednici je odaslan pozdravni br. načelnik Župan Stipan. Na sednici je održana svečana sednica u društvu kojoj je prisustvovalo pred funkcionari i članova društva veliki broj gradanstva. Na nakon toga je na svečan način obavljeno prevodenje dece u naraštaj i na naraštaj u članstvo i polaganje zaveta po članovima. Nato je proglašen rezultat ovogodišnjih natecanja društvenih naraštajki na okružnom sletu 12 juna, te proglašenje poslanica Saveza SKJ. Za vreme pauza svirala je muzika mesnog vatrogasnog društva.

Posle podne u 7 sati nastavljena je svečanost sa vrlo lepim uspom na akademiju, koju je održao br. načelnik Župan Stipan. Svečane sednici je odaslan pozdravni br. načelnik Župan Stipan. Na sednici je održana svečana sednica u društvu kojoj je prisustvovalo pred funkcionari i članova društva veliki broj gradanstva. Na nakon toga je na svečan način obavljeno prevodenje dece u naraštaj i na naraštaj u članstvo i polaganje zaveta po članovima. Nato je proglašen rezultat ovogodišnjih natecanja društvenih naraštajki na okružnom sletu 12 juna, te proglašenje poslanica Saveza SKJ. Za vreme pauza svirala je muzika mesnog vatrogasnog društva.

Posle akademije razvilo se društveno veselje.

SOKOLSKO DRUŠT

Nakon ophodne povorke po selu vratila se ista natrag pred opć. zgradu gde je čekalo istu mnoštvo žitelja, pa je pred sakupljenim manifestantima održao prosvetar brat Kazimir Šoštar pozdravni govor, koji je u kratko očitao značenje ove manifestacije i dana Ujedinjenja, koji su svi prisutni pozorno saslušali, a nakon svršetka govora klicalo se ponovno Nj. Vel. Kralju, Njeg. Vel. Kraljici, Njeg. Vis. Pre-stolonasledniku Petru i Njih. Vis. Kraljevici Tomislavu, Andreju i Velikoj Jugoslaviji.

Na sam dan Ujedinjenja odvezli su se državni i samoupravni činovnici u zupni crkvu Rovinje na blagodarenje, koji je održao župnik g. Bobinac pred mnogobrojnom školskom decon, vatrogascima, činovnicima i ostalim građanima.

Na večer oko 5 sati sastali su se članovi Sokolskog društva u školskoj prostoriji gde ih je pozdravio starešina Franjo Seljanac u svrhu sastanka, a nakon svršene točke sedničkog zapisnika o toj svečanosti koju je saopćio prosvetar brat Kazimir Šoštar pozvao je isti sve članstvo da pozdravi Starešinu Sokola kraljevine Jugoslavije Pre-stolonaslednika Petra s trokratnim »Zdravos» što su svi prisutni oduzevljenim poklikom popratili.

Tako je proslava Ujedinjenja u našem sedištu općine poslavljena u lepoj svečanosti.

SOKOLSKA ČETA LUKAČ

Proslava 1 decembra

Sokolska četa u Lukaču proslavila je sokolski praznik 1 decembra na vrlo svečan način.

U 10 sati otključeno je u rkt. župnoj crkvi svečano blagodarenje, kojem je prisustvovao sve članstvo, vežbači i nevežbači, naraštaj i deca korporativno s vlastitom sokolskom glazbom. U crkvu su došli osim naših Sokola još i Sokoli iz okolišnih sela Budrovca, Dušog Sela i Gor. Bazja, zatim Vatrogasnog društva Lukač i Turanovac, predstavnici vlasti i ureda i mnogobrojno građanstvo. — Naša glazba otsvirala je u crkvi uz pevanje prisutnih »Tebe Boga hvalimo». Nakon svečanog blagodarenja uputili su se iz crkve svi prisutni u sokolanu (škola) gde je u prisustvu svih održana svečana sedница upravnog odbora. Brat Nikola Latković održao je ovom prilikom vrlo iscrpljivo i dokumentovano predavanje o dnu Ujedinjenja o toj velikoj jugoslovenskoj misli, za koju su se borili i zašagali naši najveći umovi prošlosti i sadašnjice. Ovo vrlo uspešno predavanje ostavilo je dubok utisak na sve prisutne.

Isti dan u 7 sati naveče održana je u sokolani lepo posećena akademija na kojoj se je pokazalo, da su kako vežbači tako i naraštaj, a naročito deca, što se ovim navlastito ističe, polučila lep uspeh u svom radu.

Posle akademije bila je sokolska veselica na koju su došli i neki gosti od konjičkog Sokola iz Virovitice, pa je tako u ugodnom raspoređenju prošlo i 2 sata po pol noći kad su se i zadnji posetioci razšli.

Utisci sa cele ove proslave su vrlo povoljni, jer se je pokazalo, da je Sokol u ovom pograničnom mestu naše otadžbine preuzeo inicijativu u svoje ruke, a narod ne samo iz mesta, već i iz okolišnih mesta sa simpatijama prati sokolski rad. — Naročito je vodstvo Sokola opazilo da su roditelji dece zavoleli Sokol i daju potstrek svojoj deci da u Sokolu ustraju, što je vrlo učestno za vodstvo, jer svrha Sokola i jest odgajanje svesnih Jugoslavena, a to će se polučiti baš odgajanjem onih najmanjih.

SOKOLSKA ČETA U GRADINI

Proslava dana Ujedinjenja

Dan Ujedinjenja proslavila je Sokolska četa u Gradini lepim poselom u zajednici s društvom Podmlatka Crvenog krsta na Državnoj osnovnoj školi u Gradini.

Svečanost je započela s blagodarenjem u crkvi, kojemu su prisustvovali uz mnoštvo sveta svi članovi čete i njihovi prijatelji. Iza toga usledila je svečana sednica, koja je započela s državnom himnom. Sednicu je otvorio starosta brat Tomo Rudić s vrlo lepim govorom, u kome je istakao zadac Sokolstva i ljubav Sokola za Kralja, narod i otadžbinu. Brat Dobrinje Josip govorio je o značenju 1 decembra. Iza toga su muška deca skladno odvezala proste vežbe sa zastavicama. Zbor Sokola otpjevao je pesmu »Oj letni sivi sokole«, a zatim su članovi odvezbali kombiniranu prostu vežbu vrlo točno. Nastupila su zatim ženska deca i izvela vežbu s obručima. Dva naraštaja recitovala su lepe deklamacije. Najmlada deca izvodila su vežbe s lukovima te nakon nekoliko prigodnih deklamacija muške i ženske dece nastupila su ženska deca u prostim vežbama sa zastavicama. Sve vežbe muške i ženske dece uvežbala je sestra Šep V., učiteljica.

Nakon programa starosta Rudić Tomo zavetovao je nove članove čete. Pevanjem državne himne zaključena je ova svečanost, kojoj je prisustvovao mnogo naroda i dece i kojom je postignut vrlo lep moralni uspeh.

SOKOLSKA ČETA U TROJEGLAVI

Proslava 1 decembra

Na 1 decembar proslavila je Sokolska četa u Trojeglavi dan narodnog i državnog ujedinjenja uz veliko učestovanje Sokola i gradanstva vrlo svečano. U 10 sati formirala se povorka, koja je manifestirala kroz selo. U 11 sati započela je svečana sednica. Svečanu sednicu otvorio je br. starešina Franjo Bervida, a eoo program svečanosti izveo je br. načelnik i prosvetar Dimitrije I. Momčilović, mesni učitelj, uz sudelovanje školske omiljene.

Posle državne himne, koju je otsvirala vatrogasnna fanfara, uzeo je reč br. načelnik, koji je održao predavanje o 1 decembru sa sokolskog i državnog gledišta. Uz ostalo citirao je reči Nj. Vel. Kralja »Čuvati narodnu i državnu celinu, to je cilj Moje vladavine, a to mora biti najviši zakon za Mene i svakoga. — Te reči pobrane su buran aplauz uz klicanje Nj. Vel. Kralju Aleksandru i Jugoslaviju. Sve su tačke programa vrlo lepo izvedene. Školska omiljena s deklamacijama, sviranje naraštaja Ote Bervide i pevanje sok. dece, pobrane su burno odobravajuće publike.

Iza toga je opet otsvirana državna himna, posle koje je otpjevana pesma »Oj Slovenec».

Ovakvo je na dostojan način proslavljen i u našem mestu dan našeg narodnog ujedinjenja.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO RIMSKE TOPLINE-SMARJETA

V nedeljo 27. novembra je Sokol na lep u svečan ter sebi dostojan način proslavil praznik narodnega Ujedinjenja. Ker radi primanjkujočih lokačev za vežbanje ni bilo mogoče sestaviti zadovoljiv program televadne akademije, je bila zato presvetarju br. Levu Tičaru poverjena naloga, da v načinu tega prenese ves program na odrške deske in na ta način dostojno in častno proslavi veliki 1. decembra.

Program je bil obsežen. Domači pevski zbor pod takirko br. Leopolda Ulage je zapel kot uvod državnoj himno, nakar je starešina br. Srečko Razpotnik pozdravil navzoče ter prečital poslanico našega prvega podstarcenja br. E. Gangla, zaključujoč svoj govor z vzklikom vsemu kraljevskemu domu in starešini Sokola Nj. Vis. pre-stolonasledniku Petru. Publika se je odzvala u crkvi uz pevanje prisutnih »Tebe Boga hvalimo«. Nakon svečanog blagodarenja uputili su se iz crkve svi prisutni u sokolanu (škola) gde je u prisustvu svih održana svečana sednica upravnog odbora. Brat Nikola Latković održao je ovom prilikom vrlo iscrpljivo i dokumentovano predavanje o dnu Ujedinjenja o toj velikoj jugoslovenskoj misli, za koju su se borili i zašagali naši najveći umovi prošlosti i sadašnjice. Ovo vrlo uspešno predavanje ostavilo je dubok utisak na sve prisutne.

Isti dan u 7 sati naveče održana je u sokolani lepo posećena akademija na kojoj se je pokazalo, da su kako vežbači tako i naraštaj, a naročito deca, što se ovim navlastito ističe, polučila lep uspeh u svom radu.

Posle akademije bila je sokolska veselica na koju su došli i neki gosti od konjičkog Sokola iz Virovitice, pa je tako u ugodnom raspoređenju prošlo i 2 sata po pol noći kad su se i zadnji posetioci razšli.

Utisci sa cele ove proslave su vrlo povoljni, jer se je pokazalo, da je Sokol u ovom pograničnom mestu naše otadžbine preuzeo inicijativu u svoje ruke, a narod ne samo iz mesta, već i iz okolišnih mesta sa simpatijama prati sokolski rad. — Naročito je vodstvo Sokola opazilo da su roditelji dece zavoleli Sokol i daju potstrek svojoj deci da u Sokolu ustraju, što je vrlo učestno za vodstvo, jer svrha Sokola i jest odgajanje svesnih Jugoslavena, a to će se polučiti baš odgajanjem onih najmanjih.

Po kratkem odmoru je sledil govor br. Leva Tičarja o temi: »Mi in Jugoslovenstvo v kulturnem življenju«. V vsem govoru je bila podprtana misel jugoslovenskega cilinstva ter ponazorjen kulturni odnos Slovencev do Jugoslovenstva.

Recitacio pa je z globokim občutjem podal br. Srečko Razpotnik ml.

Vsemu temu programu pa je po-

tem sledila vpravitev Moljrove komedije v treh dejanjih »Scapinove zvijače« v režiji M. Petrič.

Publiku je bilo na ta način ustreženo, ker je bila za prijeten nedeljski popoldan deležna užitka, smeha in zabave ob veseli in zabavni uprizori.

Obenem pa je utegnila uprava izrabiti to ugodno priliko za propagando in strnute sokolske in jugoslovenske ideje v krogu širokih mas, jih podučiti o miselnosti in ponazoriti življenski odnos takšen kot je in ne takšnega, kakršnega si predstavljajo ljudje, ki niso podučeni ne o tem, ne o onem.

Dvorana je bila napolnjena polna. Baš ob tej priliki smo mogli opaziti med vrstami udeležencev tudi tiste, ki niso še nikdar poprej prestopili praga našega kulturnega hrama. Sodim, da je bil tudi u tem storjen korak naprej!

Moralno je bil uspeh nadvež zadovoljiv, gnatno pa so bili izdati kriti s prostovoljnimi prispevkvi udeležencev, ki v priznanje delu niso štedili z davori.

Avis.

SOKOLSKO DRUŠTVO VRANSKO

Sokolsko društvo na Vranskem je s sodelovanjem »Vranske Vile« 4. decembra proslavilo Ujedinjenje s slavnoščno akademijo. Spored je otvoril salonski orkester s sokolsko koračenico in državnoj himno. Starosta dr. E. Šerko je pozdravil navzoče ter — toplo se spominjajoč nacionalnih in vojnih žrtv za naše osvobojenje — očrtil pomem proslave Ujedinjenja. Br. prosvetar Urek je v vznemljenju govoril pod zgodovinski razvoj jugoslovenskega naroda ter psihološko utemeljil nujnost

zdržljitve našega naroda. Nato je nastopila ženska deca z venčki, moška pa z lastavicami. Člani iz Motnika so izvajali težak trokot, osobito pa je ugajal rajahni nastop naraščajnicje »Narcis« in ritmični izraz pesmi »Morje Adrijansko« s spremljevanjem orkestra. To točko so izvajali nastopajoči člani in članice tako učinkovito, da so jo burno aklimirani — morali ponoviti. Načelnikoma br. Golobu in br. Hribeniku, načelnici s. Anici Šerkovi v vaditeljem s. Španovi in br. Golobu je izražalo občinstvo priznanje, »Vraska Vila« je pod vodstvom br. Sevnika strurno zapela »Slovence, Srb, Hrvati« in Aljažovo »Oj, bogom ti planinski sveti«, ki je bila lepo in čustveno prednašana, nagrajena z velikim aplavzom. Lepa simbolična živa slika, zamislek s. Anice dr. Šerkove, je predstavljala poklonitev domovini. Bogat spored slavnostne akademije je zaključila s. Sevnikova, ki je ob spremljevanju orkestra glasovno in dinamično izrazito zapela Devovo »Pastirice«. — Letosnja akademija, plod vztrajnega sokolskega vežbanja je privabila mnogo občinstva, ki ni štelo s priznanjem. Od leta do leta naraščajoči občinstvo je vse priznalo, da je vse orodje, ki ga imamo, delo njihovih pridnih rok.

Poletno delo našega društva je bilo živahnino in smotreno, kar nam je pokazal letni televadni nastop, ki se je vršil 4. septembra. Število nastopajočih in izvedba vaj je popolnoma zadovoljila. Število, Sokolstvu naklonjeno občinstvo, ki je prihitelo iz vse Šaleške doline. Na letnem televadnišu smo si postavili kombinirano konstrukcijo, krog, vrv, plezalne drogove in lestev, kar je vse poživel televadbo vseh oddelek. V nabavnem načrtu so tudi drugi najpotrebcnejša orodja. V priznanje bratovmizarijem, kovačem, strojnim strugarjem, ki so nastavljeni pri našem rudniku, budi povedano, da je vse orodje, ki ga imamo, delo njihovih pridnih rok.

V poletnih mesecih je prosvetno delo počivalo. Le dramatski odsek nas je razveselil z »Avtomobilistom«, ki ga je uprizoril na prenovljenem odrusu. Oder je lepo obnovil in preslikal načelnik br. Prestor. Igra je dosegla popoln uspeh. V soboto 19. novembra nas je v lepem številu zbral v dvorani rapalski večer. Uvodna beseda br. Kramarja nam je predložila vso tragiko malega slovenskega naroda, ki se je dolga stoljetja boril za svobodo, a pod udarci krivične zgodovine vedno znova padal v novo suženjstvo ter dosegel vrhunc svojega trpljenja. Predavanje br. Prelovca o delovanju primorske mladine v zasluženih zemljah nam je vilo prepričanje, da naše hrepnenje po svobodi bratov ob Soči in Istri ni zatrito, da narodu, ki ima Pulj in Bazovico v svojem čremnem koledarju dobro zabeležena, končno mora zasijati pravica in svoboda. Z besedami »Tvoj je — vstajenja dane nam je s. Kopušarjeva potrdila to vero, ko je recitirala z globokim umevanjem in občutkom Gregorčičevem: »V pepelnični noči«. Deča nam je poštivala tudi dve svoji zastopnici na odrusu, ki sta nam pokazali v deklamacijah »Vapaj« in »Domovinje« svojo veliko ljubezen do trpeče zemlje. Primenjeno razpoloženje je ustvaril sokol, oktet z »Jadranskim morjem« in »Oj, Doberdobje«. Tako se je naše društvo oddolžilo bratom trpinom onstran Smežnika.

Prvo decembersko proslavo se je vršila v bolj skromnejšem obsegu. Po slavnostni sv. maši, ki se je udeležila delna deputacija članov v krajih, se je članstvo zbralo v dvorani Rudarskega doma. Přistopni se je prečitala poslanica br. savezn. podstarcenine Gangla. O Ujedinjenju nam je govoril br. prosvetar Kramar. Br. načelnik Prestor je podaril diplomo župe bratom, ki so se udeležili lahkoatletskih tekem in dosegli četrtno tretje mesto v peteroboju. Deklamacije naše dece so zaključile lepo uspešno proslavo.

Naši smučarji, ki jih je br. Zelen organiziral in pripravil na bližajoče se zimske radosti, nestрпно pričakujemo snega. Vsi pričakujemo, da bi se kmalu vrnil med nas br. starosta Tone Kurnik, ki ga vse pogrešamo in mu kljemočno v Bosnu — ponovno krepak Zdravo!

sokolske dece in naraščaja, kar znači v sedanjih razmerah lep socialen čin. Zvečer pa je bil Miklavžev večer za odrasle, ki je tudi tem nudil daril in zabave.

SOKOLSKO DRUŠTVO VELENJE

Jesenski dnevi so nas zopet pregnali v tesne prostore Rudarskega doma, kjer nam je smotreno delo v televadnem oziru zelo otežko. Televadne ure so se morale skrčiti, ker malo dvorano uporabljajo tudi druga društva. Starešina društva br. Dabković je održao je pogodni govor, iz koga je sokolska mužika intonirala himnu, a zatem je izvršeno prevođenje naraščaja, u članstvo i zakletva novo prislužljeno.

U 10 sati pr. podne, održano je blagodarenje u pravoslavnoj a zatem u katoličkoj cerkvi. Iz blagodarenja, u 11 sati, održana je u sokolani svečana sednica Sokolskog društva v prisustvu predstavnika vlasti, korporacije i gradanstva. Starešina društva br. Dabković je održao je pogodni govor, iz koga je sokolska mužika intonirala himnu, a zatem je izvršeno prevođenje naraščaja, u članstvo i zakletva novo prislužljeno.

U 6 sati uveče, inicijativom Opštine, divno je rasvetljena varoš, te je sokolska mužika, kojoj se pridružilo mnogo naroda obišla varoš, kojom je prilikom opet došlo do burnih manifestacija. Kad završetak ove divne načonalnosti bila je sokolska akademija, priredena u sali hotela »Balkan«.

Tačno u 8 sati, muzika je sokolskim maršem najavila početak akademije. Zatem su se redali predavanje o danu,

Rosija - Fonsier • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

ZBOR DRUŠTVENIH NAČELNIKA

Dne 11 decembra održan je u sedištu župe zbor društvenih načelnika. I ovom prilikom pokazalo se je kako je različno shvaćanje sokolske dužnosti, jer od 36 jedinica pozivu su se odzvalo njih 15 sa 24 delegata. Ispričale su se radi nedolaska 3 jedinice. Nisu se nikako javile sledeće: Generalski Stol, Donje Dubrave, Vukova Gorica, Marindol, Vinica, Metlika, Podzemelj, Gradač, Jaškovo, Draganići, Krašić, Rečica, Skakavač, Vojnić, Krstinja, Cetingrad, Slunj i Primišlje.

Župski načelnik brat Branko Blašković izneo je pregledno rad u tehničkom pogledu u ovoj godini da bi se videlo da li je program svršen. Uglavnom je program izvršen u koliko su dozvoljavala materijalna sredstva. Br. načelnik je izrazio svoje veliko željenje, što nisu mogli biti održani predviđeni tečajevi, jer je on od njih očekivao mnogo koristi za napredak u tehničkom radu. Tim više je to za žaliti što je br. načelnik imao veliku volju da ih održi i što je bio spremio program za njih. Što nisu tečajevi održani, krivnja leži na samim bratskim jedinicama, koje, unatoč svih molbi i opomena, nisu ni do danas u celosti svoje dugovanje župi podmirile.

Osim toga brat načelnik je izneo svoje predloge o spremanju za ljubljanski slet na koji je naša župa obvezana da ide, pa je stavio na srce braći načelnicima da o tome još sada misle kako bi u što većem broju mogli prisustvovati sletu da dostojno reprezentiramo svoju župu i potpomognemo manifestaciju sokolske ideje u Ljubljani.

Da bi se sve to a što uspešnije izvelo, brat načelnik je izvestio braću delegate o tome, da će se držati okružni tečajevi koji će trajati kraće vreme, i župski, koji bi trajao 14 dana.

Posebno toga prešlo se je na diskusiju o svim tehničkim pitanjima, pa su braća delegati imali prilike da iznesu svoja mišljenja kao i da prikažu stanje svojih jedinica, da im se uzmognete upute i moralna potpora.

Kao novost u ovoj župi stvoren je zaključak da se uvedu župske utakmice za decu, što je vrlo lepo primljeno.

Od uprave župe prisustvovao je zboru župski tajnik brat Dočkal Božidar, a od prosvetnog odbora sestra tajnica Vojnović-Trkulja Zorka.

V. T. Z.

OSNIVANJE SOKOLSKOG DRUŠTVA U JOSIPDOLU

Na području ove župe osnovano je novo Sokolsko društvo u Josipdolu, srež Ogulin, izabrana sledeća uprava: Staršina Orlić Kosta, zamjenik Lončarec Milan, tajnik Bužan Josip, načelnik Omčikus Vojko, prosvetar Lončarec Milan, članovi odbora: Orlić Nikica, Popović Dušan, Marijan Turkalj, Stjepan Turkalj, Mlečka Ivan, Rendulić Ivica, Jovetić Milan; zamjenici: Solaja Miloš, Popović Jovo, Boca Duro, Mihaljević Franjo, Mišević Miloš, Belančić Duro.

Nakon osnutka društva obišli su delegati župe br. Dočkal Božidar i s. Vojnović Trkulja Zorka društvo i održano im je predavanje o sokolskoj ideologiji i organizaciji, kako bi članovi odmah u početku dobili jasan pogam o tome kako imaju raditi.

Župa Čubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO GROSUPLJE

Prosvetno delo tukajšnjega Sokolskog društva se je pričelo u letošnji sezoni 27. nov. t. l. u dramu »Kajn«, ki se je uprizorila u spomin »Rapske pogodbe«. Igra je uspela u moralnom, kakor tudi u materialnom oziru zelo zadovoljivo. Pri posameznih igralcih se opaža vidno napredovanje od igre do igre. Presenetila nas je nova scenerija, za kar gre zahvala našemu mojstrušniku br. prosvetaru. Upamo, da nas bo prihodnje leto predstaviti s svojim lutkarskim gledališčem, za katerega je izdelal potrebne lučke.

Proslava državnega in sokolskega praznika se je izvršila zelo slovesno dne 4. t. m. V polni, lepo okrašeni dvorani je otvoril br. prosvetar z daljšim govorom slavnost in razložil pomen praznika. Sledila je uprizoritev mladih igre br. Špicarja »Ujedinjenje«. Deca je podala posamezne uloge tako iz sreca, da je bilo marsikatero oko roso ob spominu na preteklost. Posebno zadnja živa slfka »Ujedinjenje« — pri kateri je zadonela iz mladih grl državna himna — je zapustila neizbrisni vtis. Mladim igralcem želimo, da bi njih sede rodile najlepše sadove naši domovini!

Po končani igri se je vršila istotam svečana seja ob prisotnosti skoraj vsega članstva, naraščaja, dece ter številnega občinstva. Sejo je otvoril br. staršina, nakar je dal besedo br. prosvetaru, ki je prečital poslanico br. I. podstaršine SKJ. Sledila je zaobljuba članov in članic ter prevedba dece v naraščaj.

Vsa proslava je potekla v globalnem razumevanju sokolskega praznika.

Dne 5. t. m. pa je društvo priredilo »Miklavžev večer« pri katerem je bila naša deca obdarjena vkljub vladajoči krizi.

Društvo je tudi ustanovilo lastno knjižnico, ki pa obstaja zaenkrat le iz knjig, ki so se nabrale med članstvom.

Iz navedenega se more razvideti stalen napredok našega Sokola.

SOKOLSKO DRUŠTVO PREZID.

Proslava Ujedinjenja se je vršila dne 1. t. m. s svečano sejo in predavanjem, ki ga je imel br. Keber ter z akademijo, ki je bila v nedeljo 4. t. m.

Pri tem je treba posebno podrediti nastop članic pod vodstvom s. Cindričeve, kot najbolj uspelo točko programa.

Udeležba na obeh prireditvah je bila za te čase skoraj nepričakovana, kar je dokaz, da uživa Sokol splošne simpatije.

Istotako je proslavila naša četa v Novem-kotu Ujedinjenje v nedeljo, dne 4. t. m.

Predavanje je imel društveni predstavnik br. Komel. Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO GOR. LOGATEC

Naše sokolsko društvo je tudi letos slovensko proslavilo največji sokolski praznik Ujedinjenje dne 1. decembra. Dopoldan ob 10. uri je bila slavnostna seja in slovenska zaobljuba novega članstva. O pomenu tega dne je govoril br. prosvetar. Med posameznimi točkami sporeda so igrali tamburaši. Prevedenih je bilo iz naraščaja 5 bratov in ena sestra. Zvečer je bila slavnostna akademija, pri kateri so nastopili vsi oddelki. Ves nastop je bil skrbno pripravljen in brezhibno izveden.

Poznalo se je, da je bil trud vadičevjev na eni strani velik, na drugi strani pa v moralnem oziru bogato poplačan. Vse točke so se vrstile s spremjevanjem glasovirja, odnosno z recitacijo.

Vkljub vztrajnemu sokolskemu delu in želji, da bi bil prvi decembra splošen narodni praznik, opažamo, da se nekateri tega ne zavedajo. Čast vsem, ki so ta dan okrasili svoje hiše z državno trobojnicico, želimo le, da bi na ta način manifestirala slherna hiša. Tudi je grajati, da nekateri vršijo ta dan dela, ki bi jih prav lahko odložili; Končno smo pa pri večerni proslavi pogrešali marsikogar, ki bi s svojo udeležbo vsaj v moralnem oziru poplačal telovadče za ogromen trud, ki so ga imeli s pripravo.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO ČRNA PRI PREVALJAH

V nedeljo 4. t. m. smo imeli pri nas telovadno akademijo v proslavo Ujedinjenja. Prireditev je bila dobro obiskana. Posebno sosednje društvo Žerjav nas je v lepen številu posjetilo. Vsi oddelki so se izkazali s svojimi točkami, ki jih je bilo dvanaest. Posedno zadnja točka »Bosansko kolo«, ki so izvajale članice je očarala občinstvo. Naposled je prišel pa še Miklavž, ki je obdaril veliko in malo z darili. Vsem, ki so prispevali z darovi najlepša hvala! Videlo se je, da je bilo vse skrbno pripravljeno, kar gre zahvala našemu in žerjavskemu TO.

SOKOLSKO DRUŠTVO BELTINCI

U spomen s. Pavli Božič-Kmetovoj.

Nedavno izgubilo je naše društvo dragu sestru Pavlu. Otišla je neocenjeno naglo tamo »kud za vazdu gre se«. Osim što je bila knjižničarka, Pavla je dolazila uvek i po svakom vremenu iz 3 km udaljenih Gančana, gde je bila nameštena kao učiteljica da pomaže v društvu kod svih poslova. Pavla nije žalila truda. Radila je tiso neopazeno, ne zahtevajući ni koristi ni slave. Svest, da radi za domovino in narod dala joj je snage in poletja. Ali iznenada shrvala je tuberkulozo i s. Pavla nas je ostavila.

Draga sestra Pavla, neka Ti bude laka zemlja i poslednji naš Ti žalosni bratski pozdrav!

SOKOLSKO DRUŠTVO ORMOŽ

Naš Sokol je na praznik Ujedinjenja proslavljal z akademijo, ki se je vršila v telovadnici meščanske šole v soboto dne 3. decembra zvečer.

Akademijo je otvoril z govorom o pomenu praznika Ujedinjenja br. načelnik Turk. Vsi nastopajoči so pokazali lepo stopnjo izvežbanosti ter stremljenje po vesstrešnem napredku. Posebno je ugajal nastop ženske dece, moškega in ženskega naraščaja ter članov pod vodstvom marljivega podnačelnika br. Horvata. Z lepimi pesmimi je nastopil tudi sokolski moški pevski zbor pod vodstvom agilnega brata Papesta.

Akademija se je ponovila za okoljsko prebivalstvo v nedeljo 4. decembra.

bra popoldne, za šolsko deco iz Ormoža, Huma in Velike Nedelje pa v ponedeljek 5. decembra popoldne. Prireditve se je udeležilo okrog 500 otrok, a tudi ostalo občinstvo je z obilnim obiskom izkazalo priznanje delu sokolskega društva. — Zdravo!

Župa Mostar

PROSLAVA 1 DECEMBRA U MOSTARU

Mostar je ove godine veoma svečano proslavio sokolski praznik i Dan Ujedinjenja. Kao i uvek v proslavi su prednjačili Sokoli. Pre podne prodavane su po gradu sokolske otkupne značke. U 14 časova po podne održana je u sokolskoj čitaonici svečana sednica sokolskog društva na kojoj je potredovalo celokupne društvene i župske uprave te svijetu sokolskih kategorija prisustvovao i veliki broj gradana. Sednica je otvorena sviranjem državne himne, a nakon toga je zamenik starešine društva br. S. Govedarica održao prigodan govor o značaju dana te o sokolskom zavetu. Nakon toga obavljeno je predavanje nekih naraščajaca v članstvu te sokolske dece u naraščaju, a iz tog su novi članovi položili svečani zavet. Svečana sednica završena je sviranjem svosokolske himne.

Na večer istoga dana održana je odlično posećeno Veče jugoslovenskih narodnih nošnja s odlično izvedenim programom, u kome su učestvovale sve kategorije članstva. Naročito treba istaknuti divno izvedeno vežbu na stilove ženske dece s recitacijom br. Nedeljka Napolića, koji je tu vežbu i spremao. Na tome večeru je održana revija narodnih nošnja iz skoro svih jugoslovenskih krajeva.

U nedelju 4 decembra održana je sokolska akademija za naraščaj, decu in učenike mostarskih škola, na kojoj su ponovljene sve vežbe od 1 decembra a pored toga je dečji pevački zbor sokolske dece pod upravom br. Fehimovića opetavao veoma skladno narodnu himnu i još nekoliko odlično uvežbanih pesama.

SOKOLSKO DRUŠTVO KORČULA

Proslava 1 decembra

Gradanstvo Korčule predvedeno od Sokolskog društva proslavilo je dan 1 decembra vrlo svečano.

Grad je osvanuo u narodnim trobojkama, a prangije navestište početak svečanosti.

Po blagodarenju u crkvi, priredila je odštevljena manifestacija povorka gradom, kojoj se pridružiše i mesne škole te veoma brojno pučanstvo. Klicalo se narodnom in državnom jedinstvu, slovenskoj uzajamnosti i Sokolstvu. Posle povorce održana je svečana sednica društva, koju je otvoril br. staršina Benardi I. Mato. — Prosvetar br. Arneri dr. Juraj održao je predavanje o značaju dana. Br. načelnik Kalodera A. Ivo opisao je kratkim crtama veličinu lika osnivača Sokolstva dra. Miroslava Tirša. Zapovavši nato himnu »Oj Slaveni« brojna publike razišla se kličući Kralju in Otadžbinu.

Posle ručka korporativno, predvedeni glazbom, pošli smo da se poščujemo mrtvoj braći. Opelo održao je mitronosni opat Don Mašo Boduljić, užor nacionalista, a govor br. staršina. Kod spomenika palim općinama v svetskom ratu govorio je br. prosvetar ističući žrtve naših mučenika za veliko delo Oslobodenja in Ujedinjenja.

Naveče je u domu održana svečana akademija, koja je imala vrlo dobar moralni uspeh. Bilo je 8 vežba, proslov, dve deklamacije, što je odlično uspelo. Društvena glazba odigrala je više koračnica, par koncertnih koračnica, te par koncertnih komada. Na koncu je društvena diletantska skupina glumila s uspehom Nuščevog »Analfabeta«. Zavet položilo 7 sestara in 8 braće. Uspeh proslave u svemu odličan.

SOKOLSKO DRUŠTVO BLATO

Proslava 1 decembra

Naše društvo proslavilo je sokolski in državni praznik 1 decembra na vrlo svečan način. Uoči dana pripravio je br. prosvetar članove na svečani zavet prigodnim govorom »O značaju i svrsi polaganja zaveta u sokolskoj organizaciji«.

Na dan proslave u 9 časova starešina dr. F. Cetinić otvorio svečanu seđnicu. Iza toga otsvirana je državna himna. Zatim je brat starešina prikazao prisutnima cilj danas: svečane sednice i setio se umrle braće. Brat prosvetar održao je predavanje »Značaj 1 decembra sa gledišta nacionalnog in sokolskog«, koje je nagradeno pljeskanjem. Narodna općinska glazba posle svake točke otsvirala je po jednu muščiku kompoziciju skladno in odštevljeno. Sledila je deklamacija »Jedinstvu«, koju je recitovao član pomladića Gučić. Svečanost je otvorio i zavet po zdravju našim gorovom br. Dikić, sekretar župe, iznoseci značaj

prestolonaslednika naraščaju A. Sardešiću za najbolje izradeno temu »Kako će naraščaj najbolje poslužiti otadžbinu«. Zatim je sledilo svečano provedenje sokol. naraščaju u članstvu uz prigodnu reč brata starešine i polaganje zaveta novih članova.

Zatim je članstvo svrstano u povorku, te predvedeno općinskom glazbom, prisustvovao svečanom blagodarenju. Po svršenom blagodarenju razvila se impozantna povorka, s kojom je bila završena predpodnevna svečanost.

Uvečer je društvo, uz sudelovanje Glazbenog društva, izvršilo svečanu akademiju sa sledećim rasporedom: 1) »Proslava«, govorio starešina dr. F. Cetinić; 2) »Narodna himna«, pevao mešoviti zbor G. D.; 3) Fran Svarevald »Vrbniče nad morem«, simb. šestorka, izvodio m. naraščaj; 4) Weber: Fantazija iz opere »Der Freischütz«, svirao orkestar G. D.; 5) P. Čolić »Proste vežbe za župski slet g. 1933 seoskih četa«, izvodili članovi čete Smokvica; 7) Kalodera-Kwokal: »Teška nezgoda«, izvodili čl. uz pratnju meš. zborna G. D.; 8) J. Haydn »Allegrco« iz druge sonate sviranje orkestar G. D.; 9) Sardelić K. »Iz bratskog zagrljaja«, izvodili čl. uz pratnju meš. zborna

ječaru poslati su kao delegati: prosveštaj brat Dragan Stojanović, učitelj, brat Malojević, učitelj, i brat Šćeglov, načelnik društva.

Lepim govorom o značaju i zadatku Sokolstva, koji je brat Stojanović održao okupljeno radništvu bilo je oduševljeno, kao i govorom br. Milojevića o jugoslovenskoj sokolskoj misli. Po održanim govorima prešlo se na upis u članstvo i na biranje uprave. Upisano je 60 članova i članica, od kojih je 35 vežbača. Ovom prilikom, kao za početak društva palo je dobrovoljnog priloga oko 3000 dinara. — ar.

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAJEČAR

Proslava 1 decembra

Sokolsko društvo održalo je svoju akademiju prema određenom programu, u prostorijama »Esnafskog doma«. Svečanu sednicu otvorio je brat starosta Turner, dok je brat Nikola Milojević govorio o značaju Ujedinjenja kao i značaju Sokolstva.

Posebno dajih tačaka, prešlo se na izvođenje sokolskih vežbi. Po svome sastavljenom programu, kao i izvođenju, ovo je bila jedna od najlepših akademija, koja je zadivila i oduševila prisutne. Među izvedenim tačkama bile su najlepše: »Ribarev san«, »Proleće«, »Narcise«, vežbe puškama. Naravito prve tri tačke imale su izvanrednog uspeha. — P. R.

SOKOLSKO DRUŠTVO VLASOTINCI

Proslava 1 decembra

Sokolsko društvo Vlasotinci proslavilo je dan ujedinjenja na najsvečniji način. Ujutru u 8:30 sati pošlo se je na blagodarenje. U 11 časova održana je svečana sednica, koju je otvorio starešina br. Rad. Velašević, sa prigodnim pozdravom. Nakon toga otevrao je državan himnu pa je prijavljeno rezanje kolača, a potom je brat prosvetar održao predavanje o istorijatu našeg ujedinjenja. Zatim je hor Pevačke družine »Njegoš« otevrao »Oj letni sivi sokole«. Posle toga izvršeno je prevodenje dece u naraštaj i naraštaj u članova, kada su ujedno i novi članovi položili zakletvu. Pošto je i mala Sokolica Ksenija Velošević deklamovala »1 decembarski zaključenje sednica«.

Uveče je održana sokolska akademija pred pristupačima punom salom. Nastupale su sve kategorije članstva izvođeni skladno svojim ritmičkim vežbama, kao i članovi vežbe s puškama i na vratilu. Po završenom vežbanju članova podeljeno je nekoliko knjiga iz društvene knjižnice najboljim vežbačima. Još je izvođen uspeli komad u 3 čina »Sestrica«. Po završenom programu nastala je igranka.

Jesam li posao preplatu za sokolske liste?

Župa Novo mesto

IZ ŽUPNE UPRAVE

V tem tednu je župna uprava (i. o.) na svoji zadnji seji poleg številnih dopisov iz okrožij in društev določila tudi glede občnih zborov društev, da jih morajo imeti do 18. januarja. Ta datum je neizprenemljiv. Vsa društva naj skrbijo že sedaj za nove društvene uprave, ki naj bodo dovoljno jamstvo resničnega dela. Čas je že enkrat, da bodo naše društvene uprave imele resnične delavce. Čim manj odbornikov — pa ti na mestu!

Zupni P. O.

Vzporedno z župno upravo je zboroval tudi Ž. P. O., ki je v glavnem izvršil likvidacijo 1. župnega tečaja. Sledil je razgovor o proslavah 1. decembra in o organizaciji tedna sokolskega tiska, za katerega so se razposlale na društva in čete tiskovine in okrožnice. Tiskovine je vrnili v 1. izvod Ž. P. O. potom okrožja in ne direktno župi — in to takoj. Sprejeti so bili vsi sklepi zabora župnih prosvet, iz dravske banovine. V ostalem se bo vse prosvetno delo še podrobno razdeljilo po okrožjih, kjer bodo na okrožnih prosvetnih zborih dobili prosvetarji nadaljnja navodila.

Iz Ž. T. O.

V soboto 3. in v nedeljo 4. novembra t. l. so se vršili pred župno komisijo, ki so jo sestavljali bratje: Jaka Jesih čl. S. T. O. (preds.), Šibrar Martin, Menard Vilko, dr. Ropas, Tratar Marian in kot zapisnik br. Matko Drago — župni prednjaški izpit — letos že drugič. Od 5 priglašenih kandidatov sta se udeležila 2 člana (Novo mesto, Trebnje) in 2 članici (Novo mesto, Mirna). Pri pismenem izpitu je odstupil 1 član, ostali 3 kandidati so izpit napravili in sicer: sestri Adamič Marija (Novo mesto) in Kolenc Draga (Mirna) in brat Valentinič Tone (Novo mesto).

Župno načelništvo sestavlja načrt prednjaškega tečaja župe, ki se bo vršil predvidoma od 2. do 10. januarja v Novem mestu, na kar že danes opozarjamo vse župne edinice, da pošljajo na ta tečaj svoje najboljše prednjake. Okrožnica sledi te dni. — ar.

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBNJE

Naše društvo je tik pred zaključkom letošnjega leta izgubilo kar dva člana — brata starosta Jaka Novaka, ki je odšel na novo mesto na Barje pri Ljubljani. Brat Novak je starostoval 6 let, bil pa je tudi član župne uprave. Društvo ga bo zelo pogrešalo. Odhodnica, ki mu je priredilo društvo, je pokazala, da je bil res njegov pravi starosta. Njemu pa je sledil še član uprave br. Lojze Matelič, ki je odšel v Možirje na novo službeno mesto. Tudi njega bomo zelo pogrešali. Obema dragimi bratom želimo na novih mestih mnogo uspehov! Sokolsko društvo Trebnje se vaju bo vedno hvaležno spominjalo!

Dne 7. t. m. zvečer je na trebanjskem sokolskem održalo gospodovanje odlična dramska družina Metliškega Sokola z Meškovo dramom: »Pri Hrastovih«. Igrali so tako dovršeno, da še ni tako uspešna nobena igra na našem održalu. Odličnim igračem, ki so nam pokazali še pravo igro v vsej globini in širini, vse priznanje in samo želimo da jih ponovimo na našem održalu. — ar.

SOKOLSKA ČETA ŠMIHEL PRI NOVEM MESTU

Dan Ujedinjenja, naš praznik smo prvič proslavili v šolskih prostorih osnovne deške šole v Šmihelu. Tačkoj po maši, ki je bila ob osmih, se je članstvo in šolska mladina iz Šmihela in Birčene vasi zbrala v okrašeni šolski sobi.

Zbor je odpel državno himno. Starosta br. Lilija je otvoril svečano sejter omenil, da naj bi praznovali vsi 1. decembra, tudi kmetje, ne samo članstvo sokolske čete, otroci in javni načelniki. Predal je besedo prosvetarju br. Žukovcu, ki je v izbranih besedah razložil pomen slavlja. Nato so naraščajniki in pomladkarji Rdečega križa deklamirali slavnosti primerne pesmi. Z deklamacijami so nastopile tudi učenke birčenske šole.

Pevski zbor sokolskega odseka je nato lepo zapel domoljubne pesmi pod vodstvom br. Kalana. Sledila je zaobljuba novih članov. Končno je zapel še pevski zbor sokolsko pesem s čimer je bila prisrčna svečanost zaključena. — Zdravo!

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO BUGOJNO

Proslava 1 decembra

Dan Ujedinjenja proslavilo je Bugojno vrlo svečano. U svim bogomoljama su izvršena svečana bogoslužja, kojima je prisustvovalo gradanstvo i činovnici. Članstvo Sokolskog društva Bugojno išlo je korporativno.

U 10 sati su primana čestitana u Sreskom načelstvu. U 11 sati je održana svečana sednica. Dobro izvezbanu zbor otevralo je državno himnu, a malo Sokol Mito Praljak i mala Sokolica Tanja Svitl izveli dve deklamacije. Zatim je starešina društva održao lep patriotski govor. Nato je izvršeno prevodenje članstva iz njih u više kategorije. Konačno je izvršena zakletva članstva, koje je navorilo 6 meseci od stupanja u članstvo i definitivno primljeno. I njima se starešina posebno obratio jednim lepim govorom.

Na večer je priredena svečana akademija. Zbor, pod dirigovanjem br. Lukića, otevralo je državno himnu. Zatim je govorio o značenju 1. decembra br. Nikšić. Posle govora brata Nikšića, nastupile su sve kategorije i izvezle precizno, tehnički doterane vežbe. Zapažen je vanredan napredak vežbača u tehničkem pogledu. Brat Cetko (Braco) Čurić divno je izveo deklamaciju »Rastuženi sokol«. Drugi diletanti su izvezli pozorišni komad »Nada Istre«. Čitava priredba zadovoljila je sve prisutne, a osobito pripadnike našega društva. — Bećirbegović.

SOKOLSKO DRUŠTVO FOJNICA

Proslava 1 decembra

Ovo je društvo proslavilo dan 1. decembra na najsvečniji način. Uoči proslave, povorka, predvodenja sokolskim podmlatkom, prošla je kroz iluminiranu varoš, kličući Kralju i Otadžbini. Pred zgradom Sreskog načelstva, održao je brat zamenik prosvetara, prigodan govor. Dan Ujedinjenja proslavljen je svečanom sokolskom akademijom, na kojoj je, nakon značajnog govora br. prosvetara, izvršena zakletva novoga članstva (nakon tri godine prvi puta). Na večer je bilo selo.

SOKOLSKO DRUŠTVO VAREŠ-MAJDAN

Sokolsko društvo Vareš-Majdan održalo je 10 dec. o. g. svoju VI redovnu akademiju. Na akademiji su nastupile sve kategorije vežbačeg članstva. Izvedene tačke, kako tehničkom spremom tako i izvedbom, ostavile su najlepši utisak na sve prisutne. Naročito su se istakle tačke: Rokokolutke, koju su tačku izvela ženska deca, za tim Vežbe s čunjevima in Valcer u dvoje, izvedeno od članica, kao i simbolička vežba »U boj — u boj«, koju su tačku neobično skladno i precizno izveli članovi.

Ovom prilikom su bile razdeljene diplome članstvu in naraštaju sa župnikut utakmicu in Zenici. Sokolsko društvo Vareš-Majdan dobito je 16 diploma, što čini oko 65% od ukupno razdatih diploma Sarajevske župe. — J. I.

Župa Skoplje

SOK. DRUŠTVO VALANDOV

Proslava 1 decembra

Sokolsko društvo u Valandovu kao i varošica Valandovo proslavili su dan Ujedinjenja na najsvečniji način.

Još rano ujutro Sokoli su se počeli skupljati kod Sokolskog doma gde je bilo zakazano zborni mesto. U 9 časova pre podne, u velikoj povorci, pošli su svi članovi u crkvu na blagodarenje. Po povratku iz crkve održana je svečana sednica, koju je otvorio starešina društva br. Radivoje Nanočić govorom u kome je izneo u opšnjim potezima značaj dana 1 decembra. Posle govora br. Nanočić novo članstvo položilo je zavet. Ovim je svečana sednica zaključena.

Posle podne u 3 sata izvedena je javna vežba, na kraju koje je starešina br. Nanočić održao govor Sokolima, setivši se ujedno umrle braće.

Uveče u 8 sati održano je predavanje s igrankom. Predavanje je održao tajnik prosv. odb. br. Gligorije Ružić. Tema predavanja bila je uloga Sokolstva za oslobođenje i ujedinjenje našeg naroda, pa je posle predavanja nastala igranka.

Župa Sušak - Rijeka

PROSLAVA 1 DECEMBRA

U SUŠAKU

Sokolska društva sa područja grada Sušaka, Sušak-Rijeka, Dražna, Trsat i Kostrena, proslavila su dekoracije skupno i ovogodišnji 1 decembar, i to na ovaj način: Po uputstvu br. Saveza i na poziv br. župe održana je ujutro u 10 i po časova svečana sednica svih navedenih sokolskih društava pod predstojanjem župskog starešine br. Ivo Polića. Pre sednike bio je zakazan zbor članstvu i naraštaju u svrhu polaska na crkveno blagodarenje na Trsat, ali zbog kiše i studeni moralo se odustati od toga, pa su blagodarenju sudjelovali samo delegati s br. starešinom na čelu.

Svečana sednica održana je u kinodvoran Sokolskog doma, koja je u tu svrhu bila ukrašena sokolskim emblemima. Dvorana je bila dupkom puna članstva, naraštaja i pretstavnika vlasti i udruženja. Tačno u određeni sat otvorena je sednica. Najpre je vojna muzika svirala državnu himnu, a zatim je br. starešina prigodnim govorom otvorio sednicu, pozdravivši u prvom redu Nj. Vel. Kralja, a zatim prisutne. Posle toga je župski prosvetar br. Ivan Ivančić održao predavanje o značaju 1 decembra. Glazba je zatim otišvala »Kariščik jugosl. pesma«, a nato je obavljeno prevodenje dece u naraštaj i naraštaj u članove u članstvo.

Dana 10 XII navečer, kao drugi deo prve decembarske proslave, održana je sokolska akademija s vrlo blagodarenjem. Na dan 1 decembra održalo je i ovo Sokolsko društvo proslavu sa svečanom sednicom, koju je otvorio starešina br. Stevo Uzelac i pozdravio prisutne. Prosvetar br. Haramija održao je vrlo lepo predavanje o značenju prvog decembra. Iza predavanja položili su novi članovi svečanu zakletvu i time je bila svečana sednica zaključena.

Dana 10 XII navečer, kao drugi deo prve decembarske proslave, održana je sokolska akademija s vrlo blagodarenjem. Na dan 1 decembra održalo je i ovo Sokolsko društvo proslavu sa svečanom sednicom, koju je otvorio starešina br. Stevo Uzelac i pozdravio prisutne. Prosvetar br. Haramija održao je vrlo lepo predavanje o značenju prvog decembra. Iza predavanja položili su novi članovi svečanu zakletvu i time je bila svečana sednica zaključena.

Iste večeri bila je akademija, koju je priredilo Sokolsko društvo Sušak-Rijeka. I ta priredba je bila vrlo dobro posećena, te je u moralnom i materijalnom pogledu uspela odlično. Nakon uvdoru reči brata društvenog starešine nastupile su redom sve društvene kategorije. Sve su vežbe bile dobro izvedene, a napose vežbe muškog naraštaja: Visoke ruže i vežbe članova: Češkoslov. olimpij. vežbe za Amsterdam. Na koncu tehničkog programa izvedena je simbolična scena »Za Tiršem« od br. I. Vidica, koja je ostavila dubok utisak. Iza akademije bio je ples u sokolani.

SOKOLSKO DRUŠTVO OTOČAC

Proslava 1 decembra

Sokolsko društvo Otočac proslavilo je praznik slike iz Spinčići s himnom »Bože pravde« i istarskom himnom na Šetalištu kralja Petra I pred samim spomenikom. Iza svečanoga komada provale su neopisive manifestacije Kralju, Kraljevskom domu i velikoj, jedinstvenoj i nerazdruživoj Jugoslaviji. Iza koncerta prošla je povorka na čelu s glazbom »Graničar« i bakljadom po glavnim ulicama mesta priredujući oduševljene manifestacije. Na sam dan praznika Ujedinjenja osnovano je Kastav u zastavama. Školska deca, činovništvo, članstvo mnogobrojnih kulturnih i nacionalnih društava na čelu sa Sokolskim društvom Kastav i ostalo gradanstvo u lepoti je broju prisustvovalo svečanom blagodarenju u crkvi. Iza blagodarenja krenulo je naše društvo sa zastavom, darom Nj. Vel. Kralja, a na čelu s glazbom »Graničar« u Narodni dom, gde je održana svečana sednica i akademija kojoj su prisustvovali svi pretstavnici vlasti i ustanova i sveukupno članstvo. Svečanu sednicu otvorio je br. starešina Karlavaris, pozdravivši sve pretstavnike vlasti i ustanova na čelu sa gosp. sreskim načelnikom P. Sedlarom i ostalu braću i sestre. Zatim su se redale ostale točke programa. Ova svečanost završila se je kratkim, ali vrlo zgodnim prikazom »Ujedinjenje« od br. E. Bačića.

U nedelju dne 4 decembra dalo je naše društvo priredbu »Na sporovoj jamec za širu publiku.

Ovogodišnjim proslavama 1 decembra Sokolstvo i ostali narod ovo ga graničnoga kraja pokazao je da je svestan i da je jedinstven u obrani naše otadžbine od svih neprijatelja i da je jedinstvo naroda i države za njega svetinja u koju ne da da nikod

Župa Varaždin

SOK. DRUŠTVO KOTORIBA

Proslava 1 decembra

Sokolsko društvo u Kotoribi proslavilo je dan Ujedinjenja i ujedno sokolski praznik vrlo svečano. Uoči 1 decembra održana je u sokolani društva vrlo uspela priredba za decu, kojoj je prisustvovalo preko pet stotina dece. — Na sam praznički ujutro održana je u ovdašnjoj crkvi svečana misa zahvalnica, a u 11 sati održana je u sokolani svečana sednica Sokolskog društva, koju je otvorio starešina brat Čizmešija, koji je održao odlično, patriotsko i zanosno predavanje o značaju prvog decembra sa gledišta državnog-nacionalnog i sokolskog. — Zatim su sledile pevačke i glazbene točke, te deklamacije članova podmlatka. Dajle je sledilo prevođenje naraštaja i članstva i polaganje zaveta novog člana.

Uveče održana je akademija u sokolani društva, koju je naredio neobično velikom broju posetio. Akademija je otvorena uspešnim predavanjem br. Tomice, a iz tog je izveden vrlo opširan program. — Deklamacije naših mališana »Na dan Ujedinjenja«, »Sokolić«, »Prvi decembar« i »Sočić«, kao i igrokazi »Narodni praznik«, te »Prvi decembar« dali su akademiji naročito svečani karakter. Nastup muški dece, naraštaja i članstva, koji su pod iskušnim vodstvom br. Baruleka savršeno i precizno izvadili proste vežbe, bio je predmet oduševljivih ovacija. Naročito se sudio nastup dece s puškama i ritmička izvedba članova uz recitaciju »Veće na školju«, koja se na opšti zahtev moraće ponoviti. — Ni nastup ženske dece i naraštaja pod vodstvom sestre Petračić nije zaostao za muškim. Tehnički savršeno izvedene vežbe vencima po našim naraštajima, pobudile su golemi interes, naročito među ženskim gledaocima. — U kratko: program akademije nadase je odlično uspeo i društvo beleži jedan zavidan uspeh. — Na svršetku programa izveo je par tačaka pevački zbor Sokolskog društva pod ravnjenjem sestre Golubić. — Sledila je zatim vrlo animirana zabava s plesom.

SOKOLSKA ČETA U MACINCU

Ova četa priredila je vrlo uspelo akademiju 8 decembra 1932. Sva ka-

tegorija vežbača izvela je po jednu vežbu. (Ističemo: »Petorica«, »Mazurkin ples« i »Sa sela«). — Iza tog pričekali su članovi i članice 3 žaljive aktovke, koje su izazvale veselo raspoloženje i buru smeha. Sokolsku decu razveselio je dolazak sv. Nikole i darovi, koje im je doneo. Priredbu je posetilo oko 260 ljudi — među njima dosta braće i sestara iz obližnjih sokolskih jedinica. Matično društvo poslalo je svoje izaslanike. Svi su s odobravanjem pratili izvedbu programa i zadovoljni posli iz dvorane. Postignut je lep moralni uspeh.

SOKOLSKA ČETA PODRAVSKA SELNICA

Na svečanoj sednici 1 decembra održan je ovaj program: 1) Državna himna — svirala glazba Sokolskog društva Mali Bukovec; 2) Pozdrav učesnika i podnašanje izveštaja o programu svečane sednice mat. društva M. bukovec; 3) Značaj 1 decembra — govorio Rodemond Ivan, starešina čete; 4) Jugoslavija o 1 decembru — Dami Miško, prosverat mat. društva Mali Bukovec; 5) Jugoslavija — pesma. Pevao starešina čete Rodemond Ivan; 6) Zadača Sokolstva — govorio Lemer Drago, starešina mat. društva Mali Bukovec; 7) Državna himna.

Priredbi prisustvovalo je mnogo stiša. — Pre svečane sednice bila je bakljada po selu na kojoj je sudejivalo skoro čitavo selo.

SOKOLSKA ČETA TRNOVEC

Sokolska četa Trnovec proslavila je 1 decembar ovim programom: 1) Državna himna — pевала sokolska deca; 2) Pozdrav starešine; 3) Ljudevit Posavski — Tvrto Karadore — predavao brat Juraj Potočnjak; 4) Predava diploma braći Kosec Šimun i Skupnjak Nikoli; 5) Zaključak sednice.

SOKOLSKA ČETA VISOKO

Sokolska četa Visoko proslavila je 1 decembar ovim programom: 1) Državna himna — pевала sokolska deca; 2) Svečana sednica Sokol. čete; 3) Značenje 1 decembra — govorio br. J. Držanić; 4) »Sokolić« — deklamirao naraštajac 1. Kondačić; 5) »Palim junaciće« — deklamirao naraštajac J. Poturić; 6) Sokolska himna — pевала podml. Sok. čete; 7) »Jugosla-

vija« — pевao podml. Sok. čete; 8) »Jugoslavija« — deklamirala naraštajka A. Gegač.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO PADEJ

U Padeju je na vrlo svečan način proslavljen dan 1 decembra. Nakon blagodarenja, kome je društvo učestvovao korporativno, održana je u sokolani svečana sednica, na kojoj je izvedeno i nekoliko prigodnih tačaka. Naveče pak priredena je akademija, na kojoj su nastupila sva društvena deljenja. Najlepše su izvele svoje tačke ženske kategorije, među kojima su se osobito istakle naraštajke u prostim vežbama s pevanjem. I vežbe članica s čunjevima, iako prilično teške, bile su izvedene dobro. Gledaoce je naročito obradovao nastup dece. Vežbe članova i m. naraštaja izvedene su nešto slabije, jer se videlo da nisu bile dovoljno uvezbane. Uspehu akademije mnogo je pridonela sestra načelnica.

Župa Zagreb

SOK. DRUŠTVO ZAGREB II

Proslava 1 decembra

Sokolsko društvo Zagreb II priredilo je 30 novembra na večer u velikoj dvorani realne gimnazije na Wilsonovom trgu »Nastup naraštaja i članstva« kao i deo proslave 1 decembra. Starešina brat dr. O. Gavrančić pozdravio je goste i potsetio ih lepim rečima velikog dana, koji slavimo. Pod vodstvom načelnika brata Valadžije i načelnice sestre Mrvoš, nastupili su vežbači i vežbačice u uzornom redu. — Zamenik starešine brat Mačanović tumačio je pre svake naredne točke njen smisao. Najpre je nastupio mladi muški naraštaj pod vodstvom svoga vodnika brata Boltižara, koji je vežbao vrlo dobro. Stariji muški naraštaj vežbao je simultano na ručama pod vodstvom brata Vajnharta. Naraštajke vodene od društvene načelnice sestre prof. Mrvoš, vežbale su prvu vežbu za pokrajinski slet u Ljubljani god. 1933. Vežba je lepa, a odvežbana je složno uz improviziranu glazbenu pratnju. — Sestra Zora Kožjak sastavila je teške, ali vrlo slikovite skupine za članice na doramskim ručama. Stariji naraštajci predvedeni svojim vodnikom bratom Vajn-

hartom, vežbali su po prvi put u Zagrebu proste vežbe za dogodnišnji pokrajinski slet u Ljubljani na Vidovdan 1933. — Prvo odelenje članova vežbalo je na ručama pod vodstvom br. Ivice Rutara, vrlo dobro. Starije naraštajke pokazale su ritmičku školu za početnike. Uvežbala je sestra Dešanka Mrvoš. — Članice — tehničarke višeg stupnja preskakale su vrlo dobro konja u šir i pokazale lepe skokove. Odelenje vodio je brat Valadžija. — Osam članova je vežbalo ritmički sastav brata ing. Stjepana Hana. — Uzorna vrsta članova tehničara višeg deljenja predvodena je bratu Braniku Valadžiji, pokazala je vrlo teške kombinacije na visokim ručama. — Drugo odelenje članova pod vodstvom brata Šuštara, nastupilo je s pre-skocima preko konja uz duž, koje je zadivilo prisutnu publiku. — Članice pokazale su viši stupanj ritmičke škole, koje je uvežbala načelnica sestra Mrvoš. — Članovi tehničari višeg deljenja nastupili su s teškim vežbama na visokoj preči. — Vežbe su izveli izvrsno te s teškim elementima goste zadivili. Odelenje je vodio br. Valadžija. — Četvorica takmičara izveli su no glazbi brata ing. Hana tešku slobodnu vežbu brata Stjepana Boltižara s utakmice za slovensko prvenstvo u Pragu ove godine. Nakon ovog programa razvila se je vrlo animiranaigranka.

Svečana sednica

U Sokolskom društvu Zagreb II u sokolani na Wilsonovom trgu, održana je na 1 decembra u 10.30 sati pre podne svečana sednica. — Postrojene kategorije dece, naraštaja i članstva dočekale su u mirnom stavu barjaktara brata Tomislava Vrkljana s novom društvenom zastavom, koju je pratio vod članova u sokolskim odorama. —

Starešina društva brat dr. Gavrančić, održao je lep rodoljubni govor o ujedinjenju Jugoslavije, o vekovnim borbama za slobodu i jedinstvo, o zadaći iskrenih i čestitih Jugoslavena, da to jedinstvo i slobodu brane a i čuvaju. Nakon govara osvirana je himna. Nove članice i članovi položili su zavjet vernosti i poljubili dragi sokolski barjak te potpisali zapisnik zaveta. — Društveni načelnik brat Valadžija poslao je diplome pobednicima i pobednicama ovogodišnjih utakmica za prvenstvo župe Zagreb, a promaknuto je 15 novih prednjaka i 3 prednjačice iz III društvenog prednjačkog tečaja, koji su uspešno položili prednjački ispit. — U 12 sati završena je sednica klicanjem Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu. — M. S.

SOKOLSKO DRUŠTVO BREGANA

Sokolsko društvo u Bregani priredilo je u nedelju dne 10.0. m. u proslavu sokolskog praznika svečanu akademiju s vrlo lepim i biranim programom. Akademiju je otvorio brat starešina P. Rajcević, te u kratkim potezima prikazao značaj tog dana. Zatim sledili su nastupi pojedinih vežbačkih kategorija s posebno određenim točkama za ovu akademiju. Muška deca izvodila su vrlo slikovitu skupinsku vežbu sa zastavicama, ženska deca vežbu s protovima uz pevanje »Na planinac solnčeve sijec«, dok su naraštajke izvele jedan ritmički sastav s pevanjem »Tam gor čež jezer«. Muški naraštaj kao i članovi nastupili su sa skupinskim vežbama, dok su članice vrlo skladno izvodile ritmičku vežbu »Oj Doberdobje« uz pratnju večkog zobra. Osim vežbačkih kategorija nastupio je takođe omladinski pevački zbor kao i članski, otpovedavši nekoliko pesama.

Tko oglašuje, taj napreduje!

Pripreo se najstarija slovenska plesarska, ličarska, sobo- i črkošlikarska delavnica
IVAN BRICELJ
LJUBLJANA, Dunajska cesta 15
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cena zmerna

KLIŠEJEV
vse vrst po fotografijam ali nizbah izverziju najslidnje
KLIŠABNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVAT

Sokoli

Samo najbolje

smuči

in najboljši čevlji Vas morejo zadovoljiti. — Kvalitetno smučko opremo Vam nudi edinole

A. GOREC d.z.o.z.
LJUBLJANA
v palači Ljubljanske kreditne banke

Zahtevajte cenik

Vesele praznike in
srečno novo leto

želi
Avtomatični buffet
»DAJ-DAM«
Aleksandrova cesta 4

TELEFON 2308

ki se toplo pripravi za cenjeno naklonjenost.

Spomen - klince najbolje i jeftino izradjuje eksere MIRKO ŠMAT, graver za osvečenja sokolske zastave Beograd, Terazije 1

J. ORAŽEM ● RIBNICA
NA DOLENJSKEM DRAVSKA BANOVINA

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, Ministarstvo vojske i mornarice, svih škola te ostalih prosvetnih ustanova u kraljevini Jugoslaviji. Izradjujemo sve telovježbenе sprave, kao američke soloske preče, ručne razni volčilne, telovježbenе konje, kožički, stole, garniture za skakanje, strunjace, garniture salonskih karika, mehanične garniture američkih karika s valjkom na posove, švedske sprave ribolova, švedske bome, sedla za bome, pružne mostice na pera, mostice za juriš te druge manje sprave, kao diskose, kopljice, čunjove, kugle, bučice, i sportska klidivo, stolke i mreže za odbojku, lopte sa zankom, medicinske lopte i sportske lopte, kompl. smuči (škr), police za smuči i sve potrepštine. — Gornje sprave možemo dostaviti odmah, a ostale po primiku narudžbe. Stabilne sprave, kontaktni telefon, sprave za telefonske kolotke, te amfiteatre za predavanja i predstavljane. — Ikonografija za škole, vodstvene i redovničke znamene i sprave prema posebnim izdeljima dobavljamo na mrežu, redovničke znamene po primiku potrebnih podataka za izradbu ih sprava. Obnovljemo stare sprave izvedba najmodernejša. Izrada solidna. Cene uverjene. Ilustrirani katalog besplatno. Najbolja priznana mnogih državnih zavoda. i Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije prilikom opreme sokolskog stadiona za Svečenski slet u Beogradu — Osnovano 1881

U DOMU ZAŠTITNICA DEVOJAKA
(AMIES DE LA JEUNE FILLE)**ZAGREB**

GAJEVA ULICA 28/1

mogu gospodje i gosподијице stanovati 'evtino i zdravo. — Sa doručkom dinara

20, 15 i 12

dnevno, prema trajanju boravka.

SMUČI ✓ DR SALKE

in druge potrebščine si izberete najbolje pri tvrdki

I. GOREC **MASL. AUERHAMMER-OGRIN. D.Z.O.Z.**
LJUBLJANA, MIKOŠIČEVA CESTA 30

CENIKI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO!

Sokolska društva pri skupnem naročilu popust!

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

jedajmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tisk šolske, mladinske, Ispolovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v eno- in večbarvni tisk. Brošure in knjige in malih in največjih nakladah.

— Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustrirani katalogi, cenik in reklamni listovi.

LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, mešč. in srednje šole. Risanke, dnevnički in beležnice.

Vse tiskovine za društva in šole (Ispake, letake, izpricelja itd.) dajte v tisk Učiteljski tiskarni!

UČITELJSKA KNJIGARNA

Ima v zalogi „Galerijo naših mož“: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Stomšek, 4. Prešeren, 5. Levatik, 6. Stritar, 7. Jurčič, 8. Gregorčič, 9. Aškerč, 10. Tavčar, 11. Levec, 12. Erjavec, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Parma, 17. Kersnik, 18. Maister, 19. Župančič, 20. Strossmayer. Slika 10 Din.

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ ◆ ЗАГРЕБ

Краљице Марије 8

Добављач Савеза Сокола краљевине Југославије

Бројавши наслов: „Трикотажа“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77